

Partea I. Atitudini civice

Au fost utilizate patru tipuri de întrebări pentru a evalua influența media asupra atitudinilor civice.

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral ATITUDINI CIVICE

---

1. Perceptia populatiei cu privire la situatia ei economica, nivelul probabil de implicare în diverse activitati (activism latent) si comportamentul ei social, ca participare în cadrul diverselor organizatii non-profit.

Perceptia populatiei cu privire la situatia ei economica arata urmatoarele::

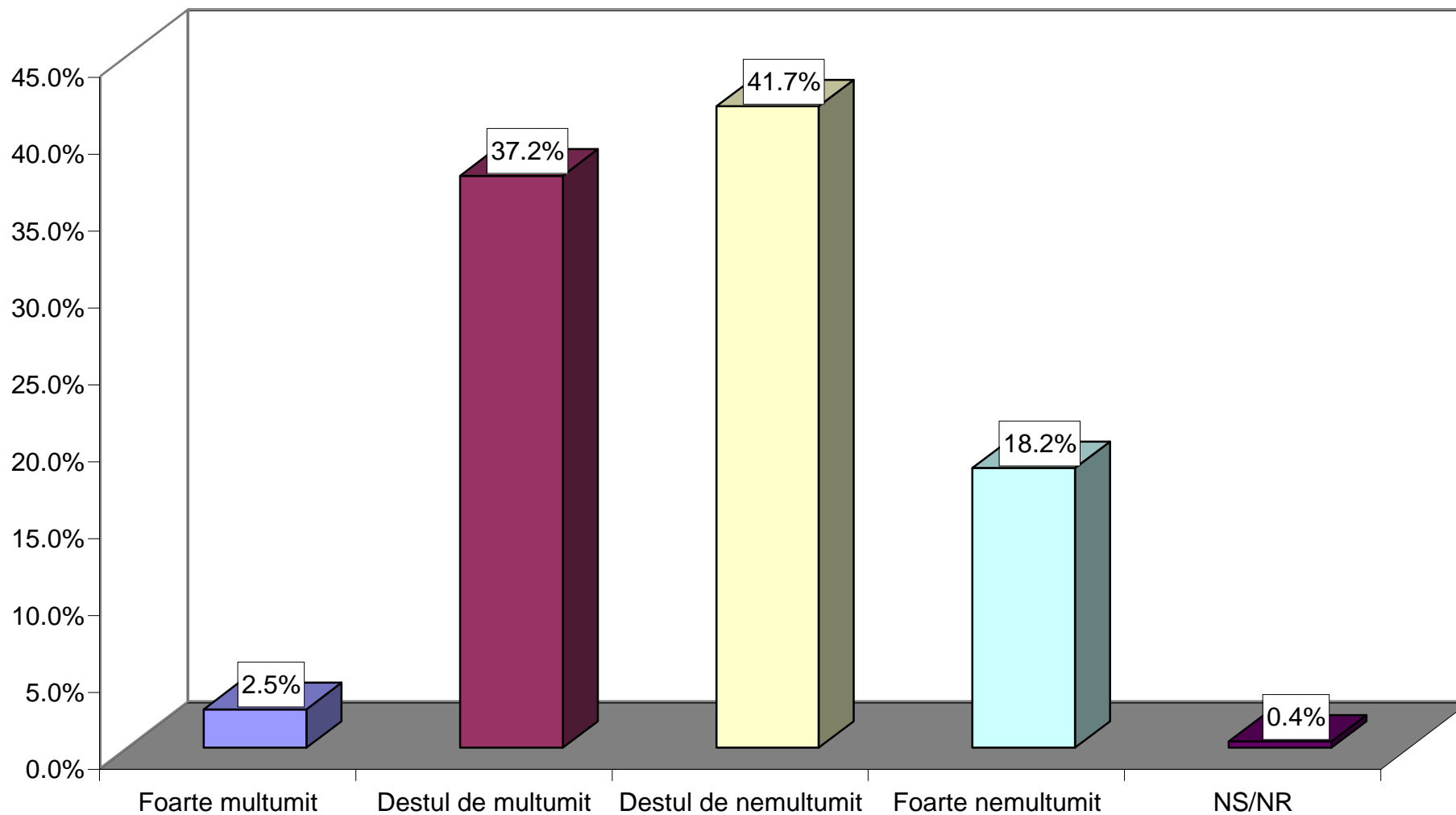
- cei mai multi oameni sunt nemultumiti de viata lor
- fata de acum trei ani, mai multi oameni spun ca situatia lor s-a înrautatit (vezi grafice)

Atitudinile referitoare la consum versus investitii (comportament antreprenorial) arata ca::

- Daca oamenii ar avea 1 miliard de lei i-ar cheltui preponderent pe bunuri de folosinta îndelungata (case, masini) sau i-ar da copiilor si rudelor. Doar 16% i-ar investi într-o afacere (comportament antreprenorial).
- Datele cu privire la orientarea valorica (comportament de consum versus comportament productiv) arata ca oamenii ar încerca sa câstige mai mult daca ziua ar avea 26 de ore (aproximativ o treime) si doar putini dintre ei (3%) ar urmari mai mult emisiuni tv sau radio (vezi grafice)
- Datele referitoare la comportamentul social arata ca doar aproximativ 12% dintre români sunt membri sau participa la activitati ale diverselor organizatii non-profit. Principalele organizatii în care oamenii se implica (aproximativ doua treimi din totalul participantilor) sunt asociatii religioase, syndicate si asociatii cu caracter politic.
- Aceste date sunt în concordanta cu rezultatele întrebărilor privind **competenta civica**, care arata ca numai între 15% si 20% din populatie crede ca opiniile lor sunt importante pentru deciziile care se iau la nivelul guvernului, parlamentului, presedintiei si primariei (vezi grafice)

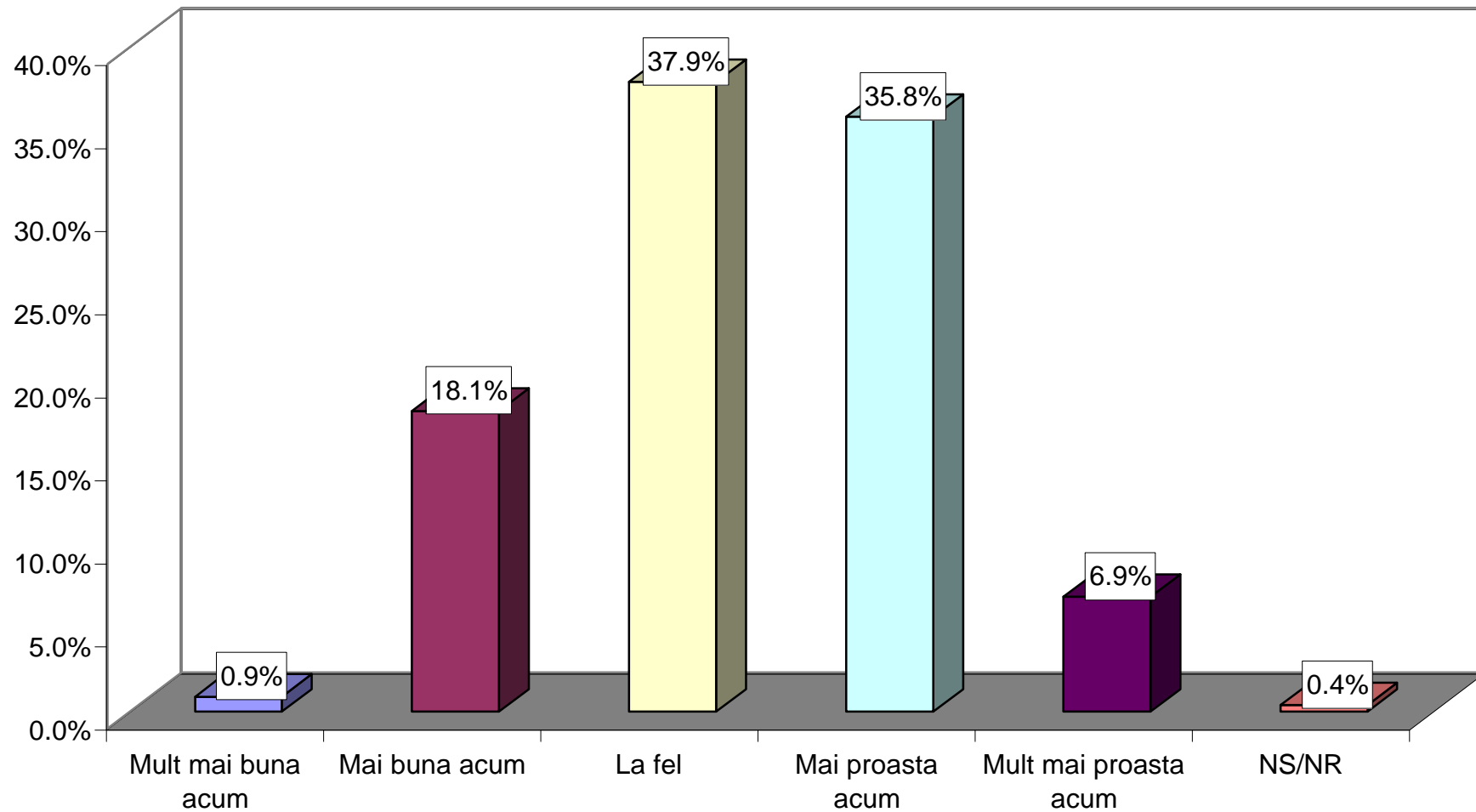
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Cât de multumit sau de nemultumit sunteți de viața dvs. în prezent?

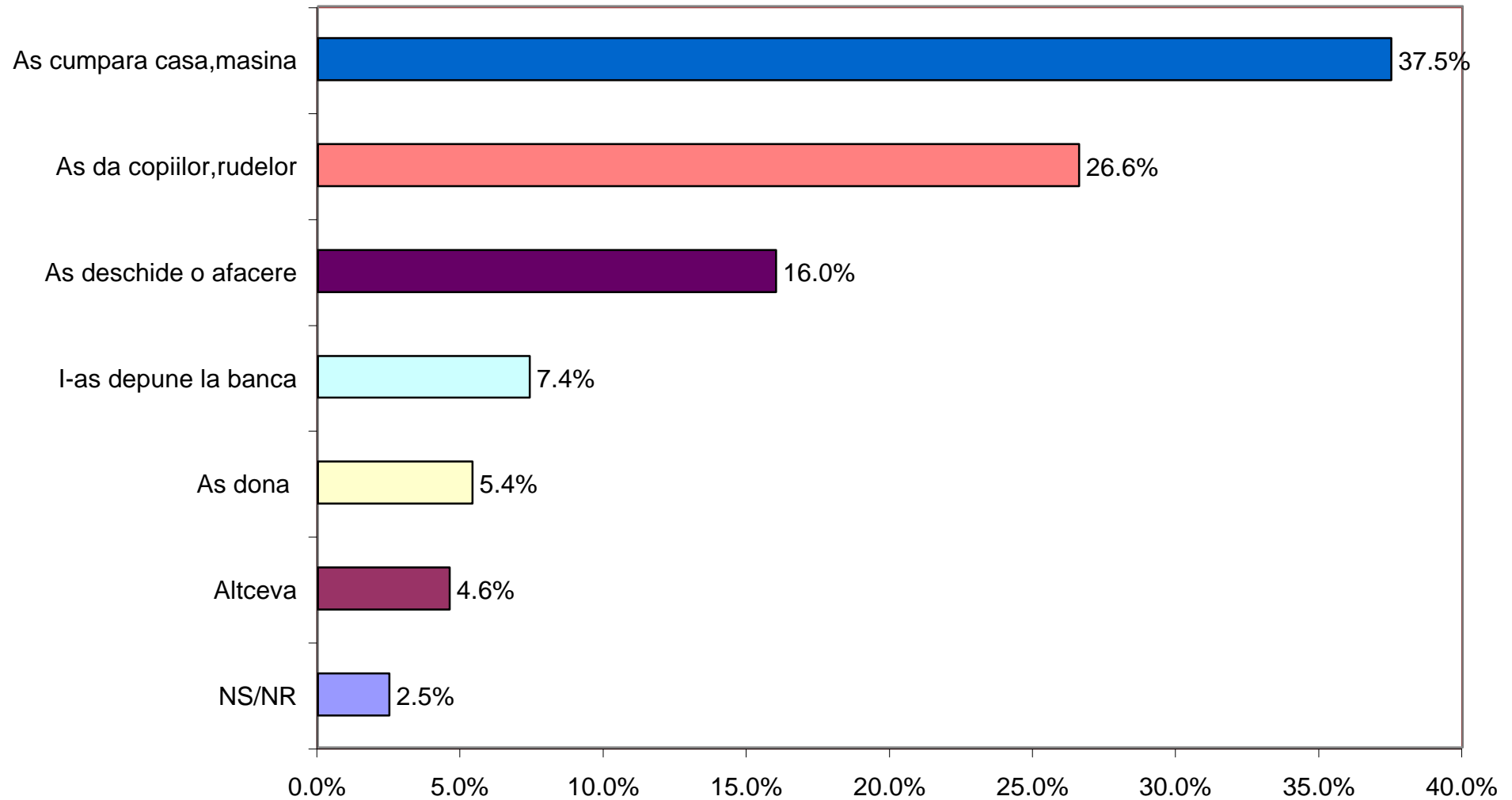
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Fata de acum trei ani, ati spune ca situatia economica a dvs. / a familiei
dvs. este...?

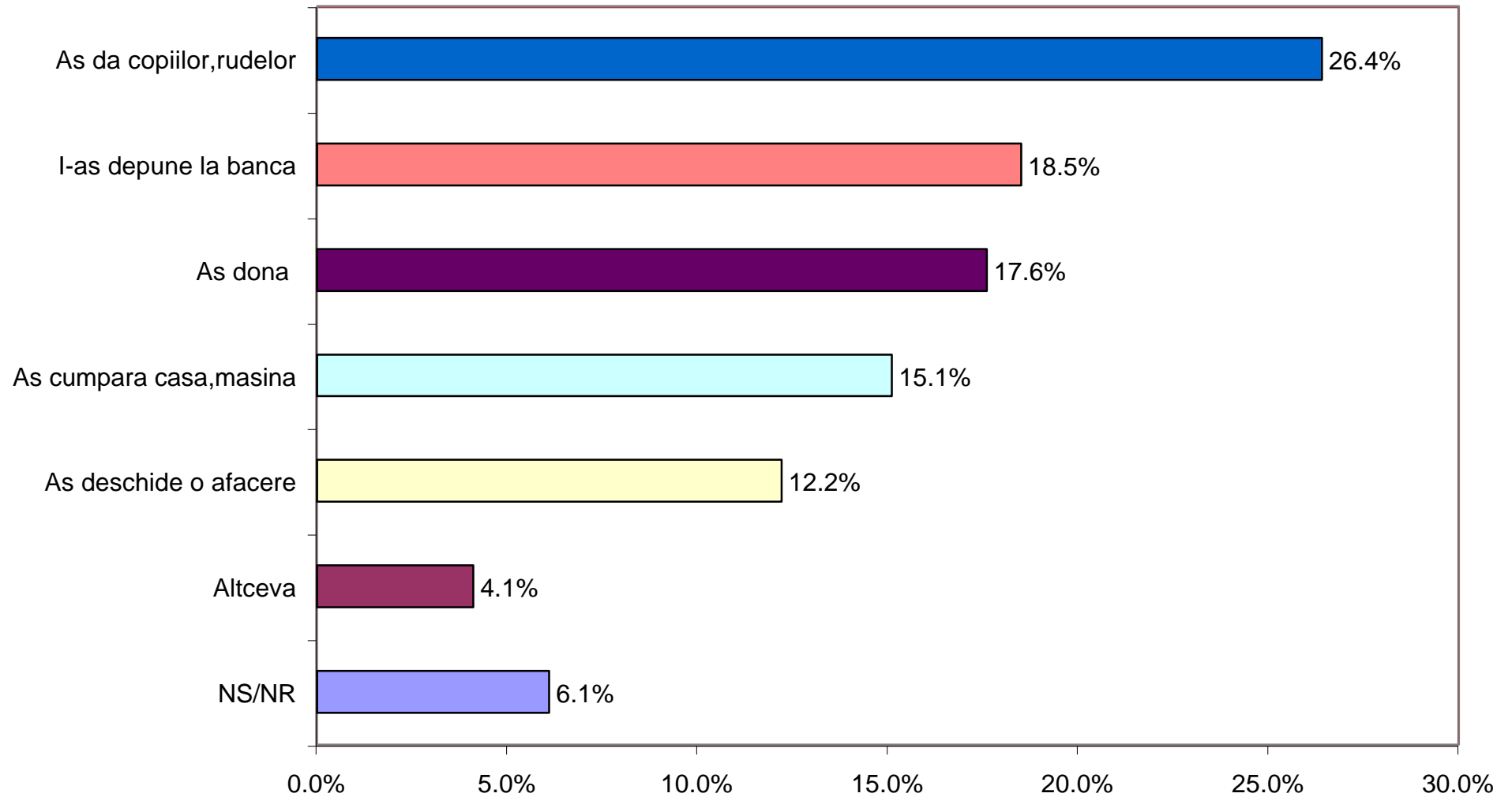
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Daca ati avea un miliard de lei, ce ati face cu banii în primul rând?

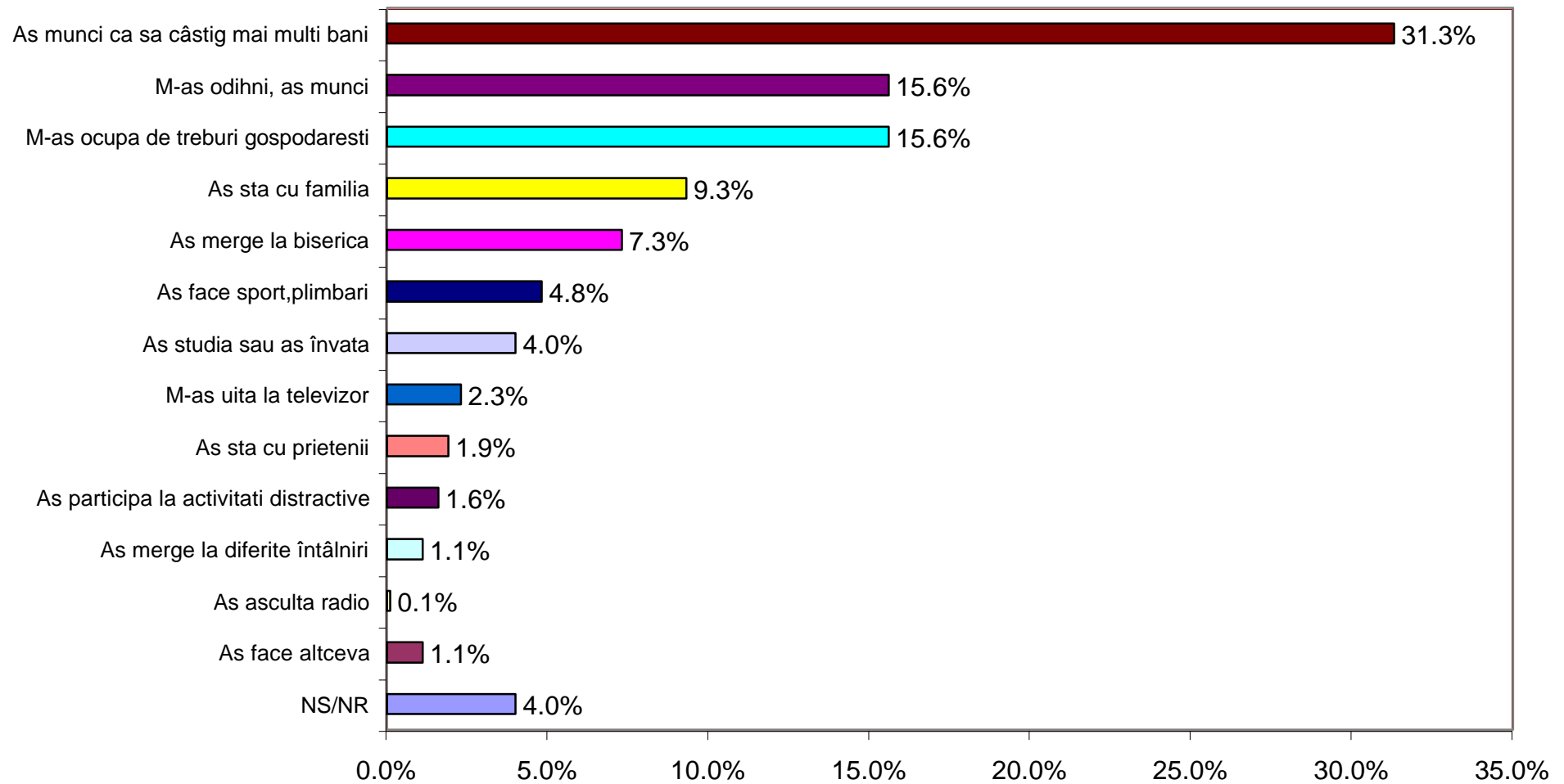
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Daca ati avea un miliard de lei, ce ati face cu banii în al doilea rând?

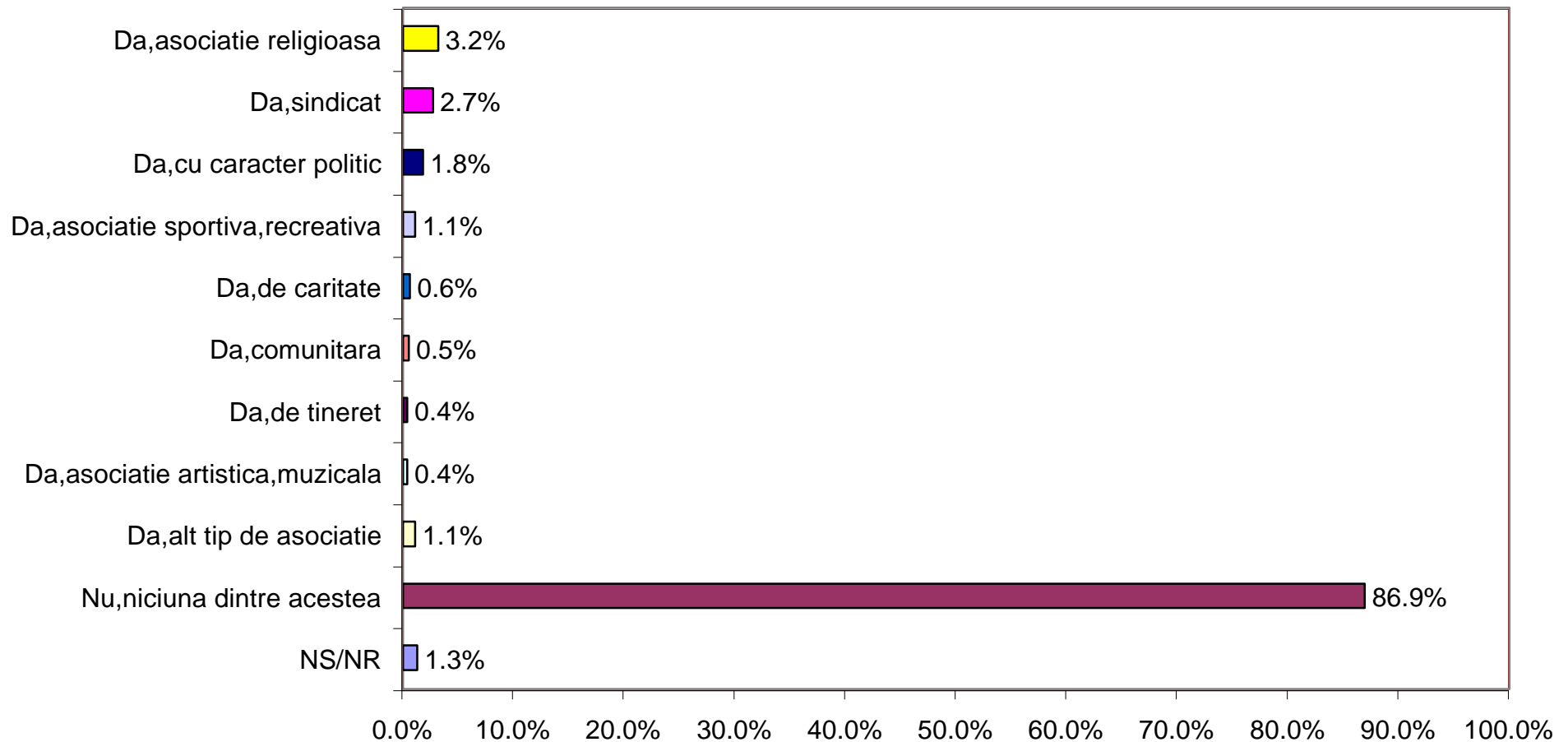
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Daca ziua ar avea 26 de ore, ce ati face, în primul rând, în cele doua ore suplimentare?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

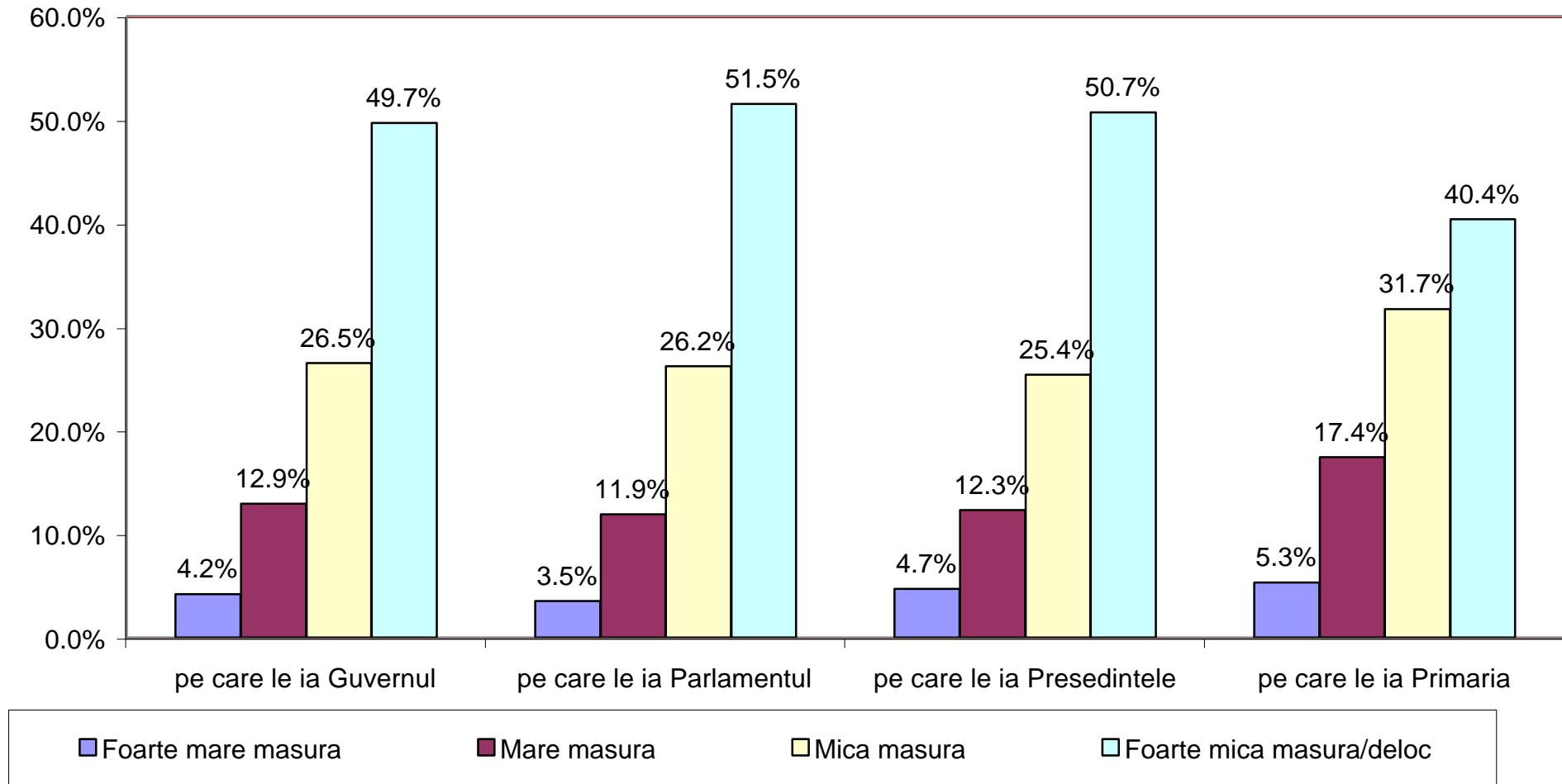
Dvs. sunteti membru într-o asociatie care nu va aduce nici un profit sau participati la activitatile unei asemenea asociatii chiar daca nu sunteti membru?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura credeti ca este importanta parerea dv. pentru deciziile ... ?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral

ATITUDINI CIVICE

---

2. Audienta campaniilor sociale desfasurate în mass media referitoare la consumul de alcool, fumat, violenta domestica, protectia consumatorului si impactul lor asupra atitudinii civice a populatiei. Pentru evaluarea în profunzime a influentei mass-media asupra comportamentului civic, chestionarul a inclus scala Moriarty's Domains adaptata.

- Doar 15% din populatie nu a urmarit niciodata campaniile sociale la radio si tv.
- Circa 40% din populatie a urmarit de obicei campaniile sociale si 45% din populatie a urmarit campaniile sociale uneori.
- Nu exista diferente semnificative în ceea ce priveste interesul populatiei fata de diferite campanii sociale. Totusi oamenii par sa fie mai interesati în campaniile sociale împotriva drogurilor si fumatului.
- Perceptia populatiei este ca aceste campanii sociale sunt folositoare (25% foarte utile si 47% utile). Doar 25% din populatie crede ca aceste campanii sociale sunt putin sau foarte putin utile.
- Dincolo de lipsa de interes, alte motive pentru care oamenii nu urmaresc campaniile sociale la tv si radio sunt: "nu am timp", "nu îmi plac" sau cred ca ele nu au nici un efect.

Evaluarea efectului campaniilor sociale prin scala domeniilor lui Moriarty arata urmatoarea ierarhie de efecte ale mesajelor acestor campanii:

- Circa 42% din populatia care urmareste campanii sociale **devine constienta** de mesajele transmise si atinge stadiul de stârnire a **atentiei** si de **memorare**.
- Circa 33% din populatie a **învatat** ceva din aceste campanii sociale: 23% a înțeles ce "se întâmpla" si 10% au învățat mai multe despre mediul în care traieste. Acesti oameni au atins stadiul de **înțelegere** si **învatare**.
- Aproximativ 23% din populatie a fost convinsa sa aiba o **atitudine** împotriva acestor fenomene negative: 14% si-au format o atitudine împotriva si 8.5% încearca sa **face ceva** pentru a proteja oamenii de astfel de fenomene negative.
- Numai 3% din populatia care urmareste campaniile sociale nu a putut oferi un raspuns referitor la impactul acestora (vezi graficul).
- Procentul de 8.5%, al oamenilor determinati sa actioneze efectiv împotriva fenomenelor anti-sociale, arata performanta acestor campanii sociale. Comparativ cu efectul reclamelor pentru vânzarea produselor care este, de obicei, mai mic de 5%, se poate spune ca aceste campanii sunt eficiente.

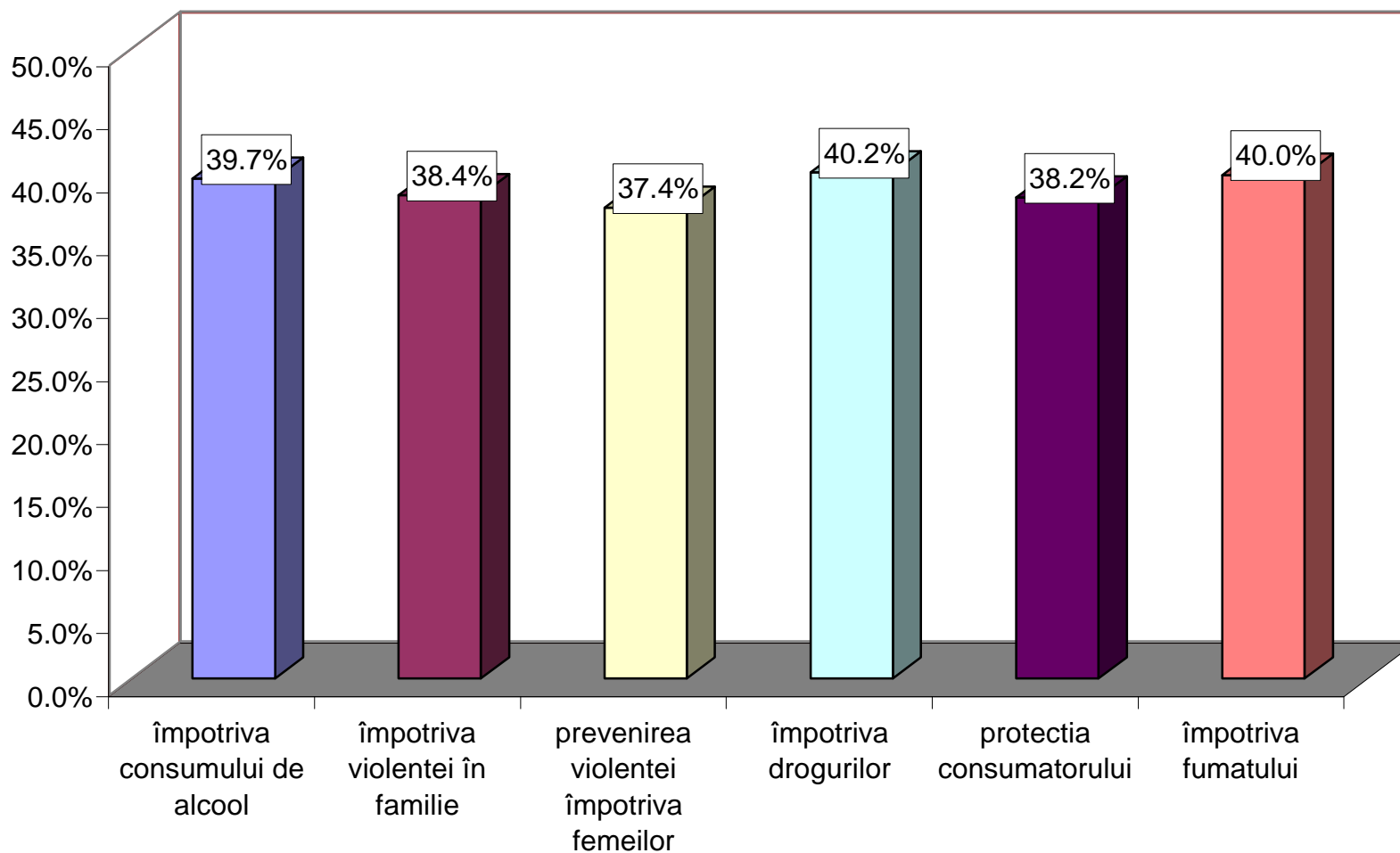
Nevoia de diferite campanii sociale

Datele referitoare la necesitatea existentei mai multor campanii sociale sunt în concordanta cu datele anterioare referitoare la audienta si impactul acestor campanii.

- Oamenii cred într-o masura foarte mare ca sunt necesare mai multe campanii referitoare la: probleme de sanatate (54%), educatia copiilor (48%), protectia copiilor (47%), droguri si alcool (47%), securitatea individuala (45%), protectia consumatorului (42%), curatenia localitatii (40%) si viata sexuala (31%). (vezi grafic)
  - Aceste necesitati vizeaza atât canalele tv centrale cât si cele regionale sau locale. Perceptia populatiei este ca posturile tv publice centrale se axeaza mai mult decât cele locale pe diferite probleme civice. 29% din populatie este de parere ca posturile tv publice centrale transmit aproape zilnic aceste tipuri de mesaje sociale, comparativ cu 22% procentul corespunzator pentru posturile tv centrale private (vezi grafic).
  - Doar 12% din populatie considera ca posturile tv locale transmit aproape zilnic astfel de mesaje sociale.
-

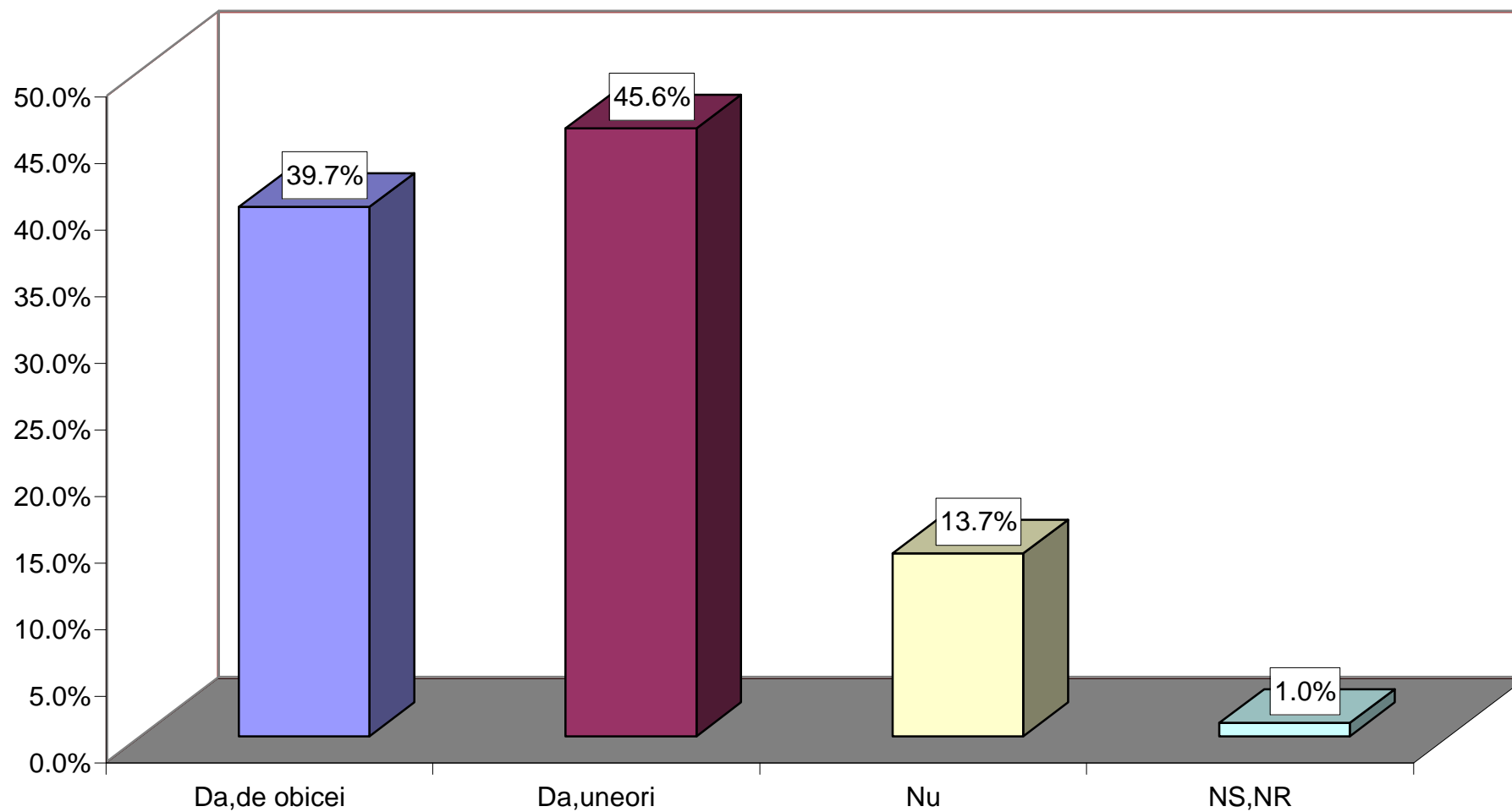
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv referitoare la...?
Da, de obicei

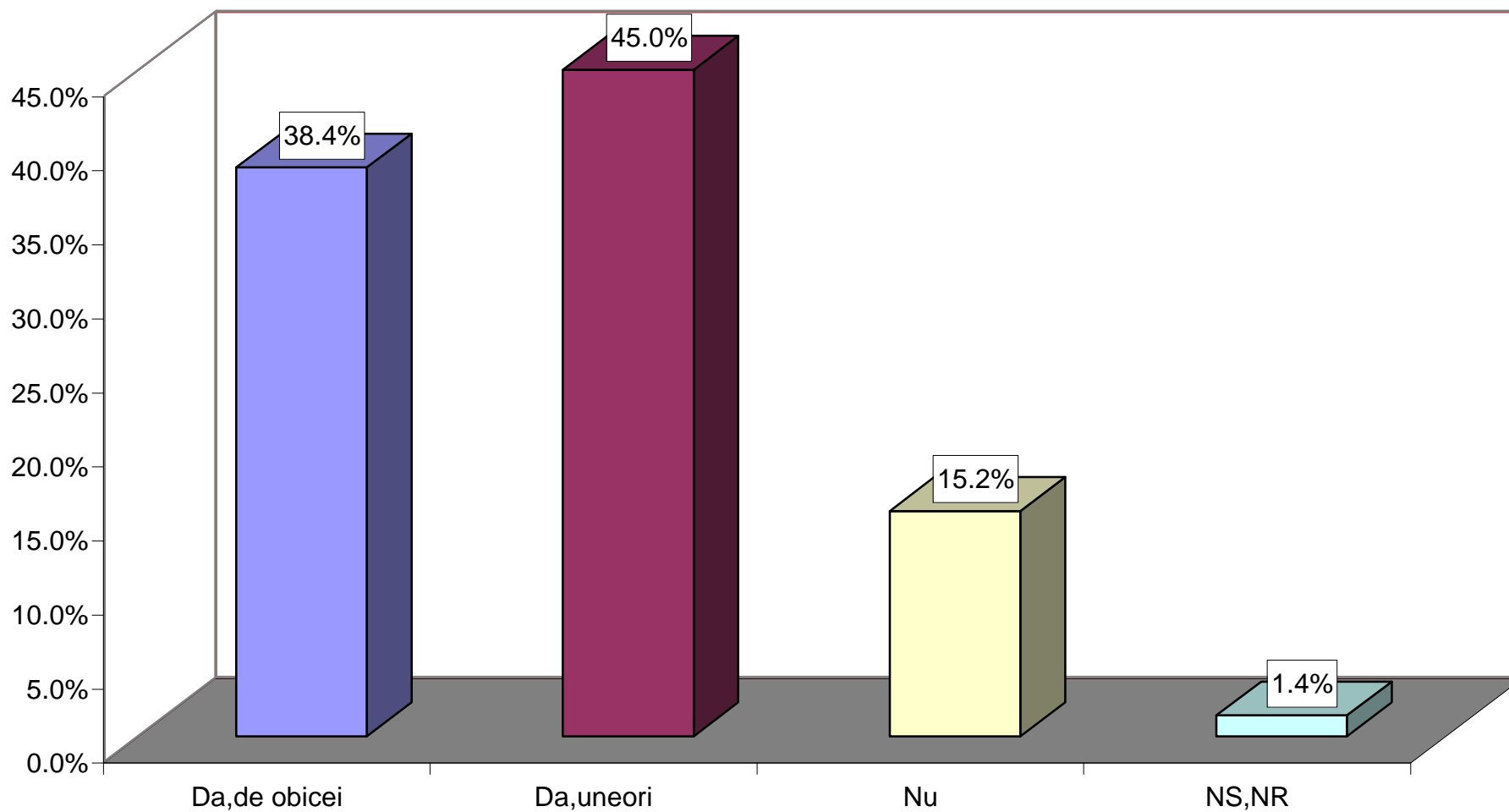
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv împotriva consumului de alcool?

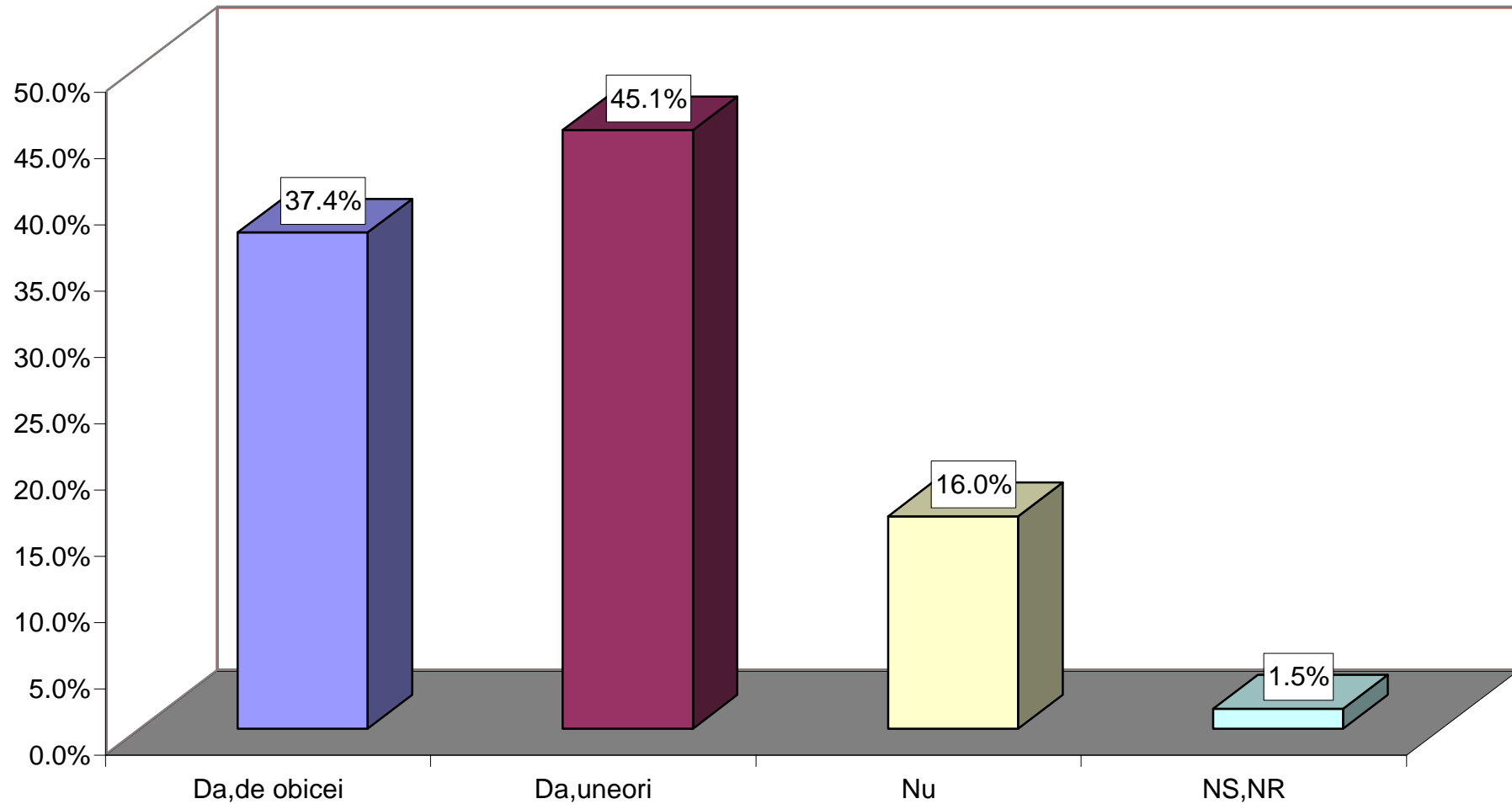
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv împotriva violentei în familie?

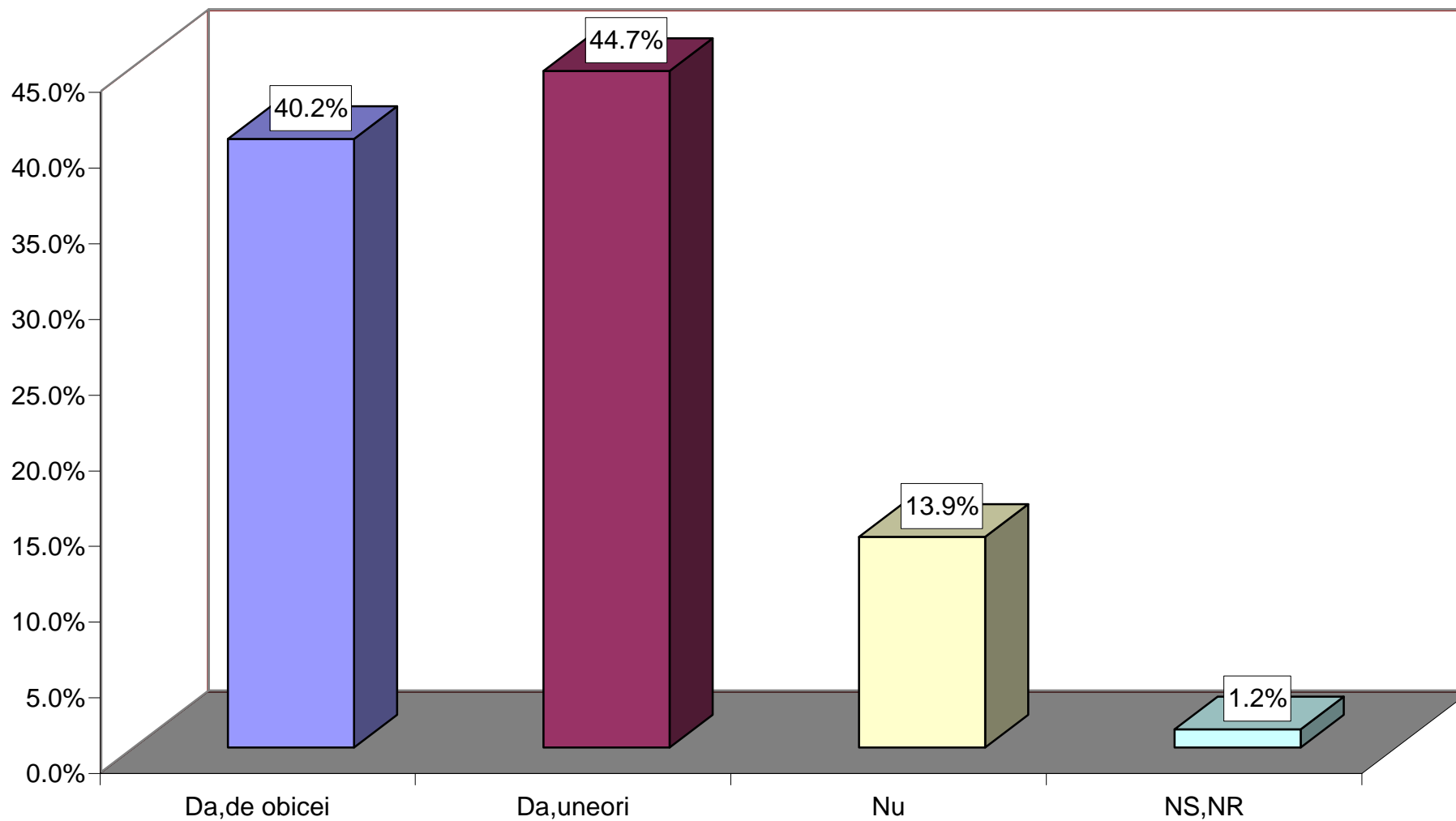
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

**Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv referitoare la
prevenirea violentei împotriva femeilor?**

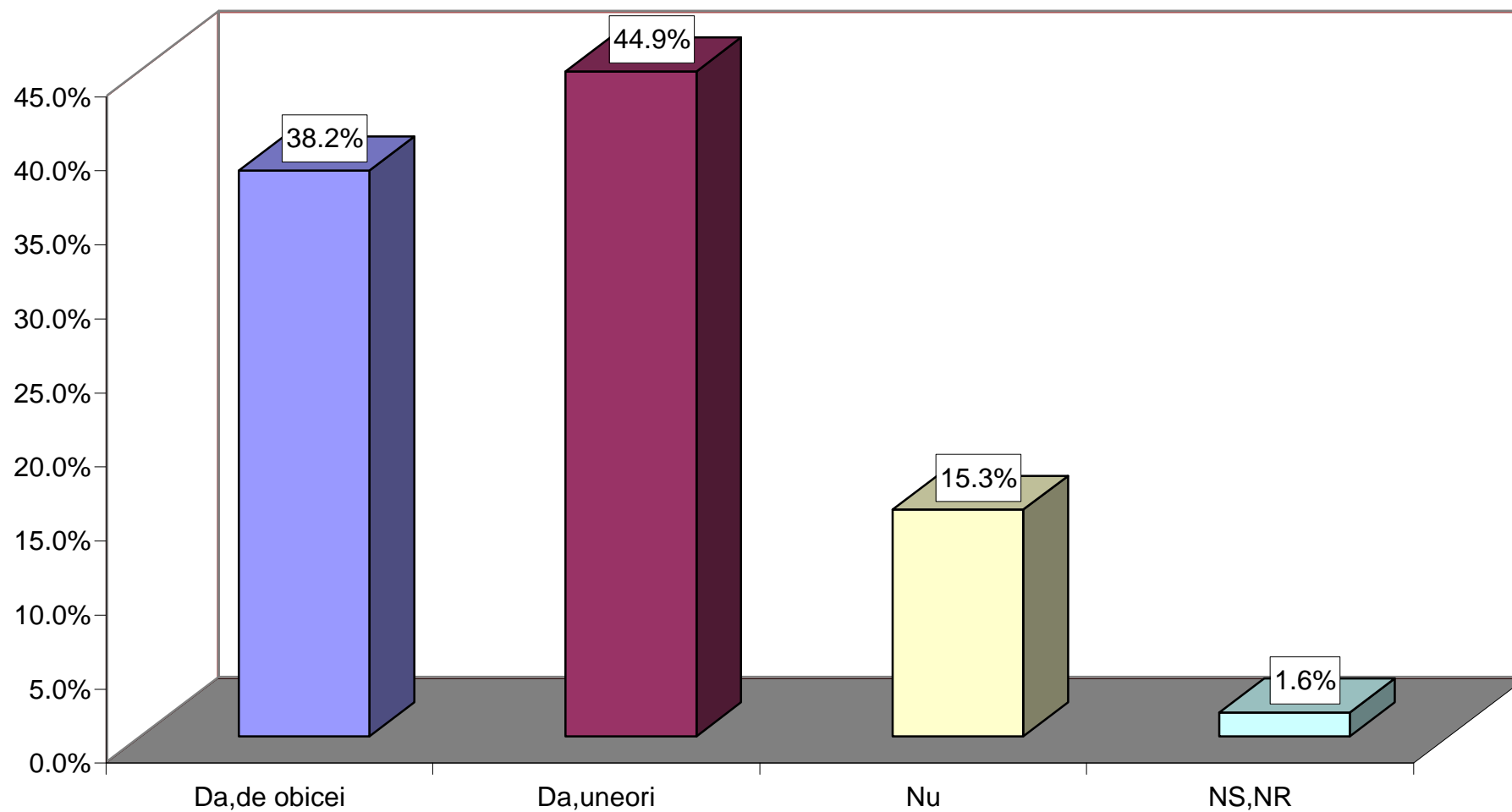
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv împotriva drogurilor?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

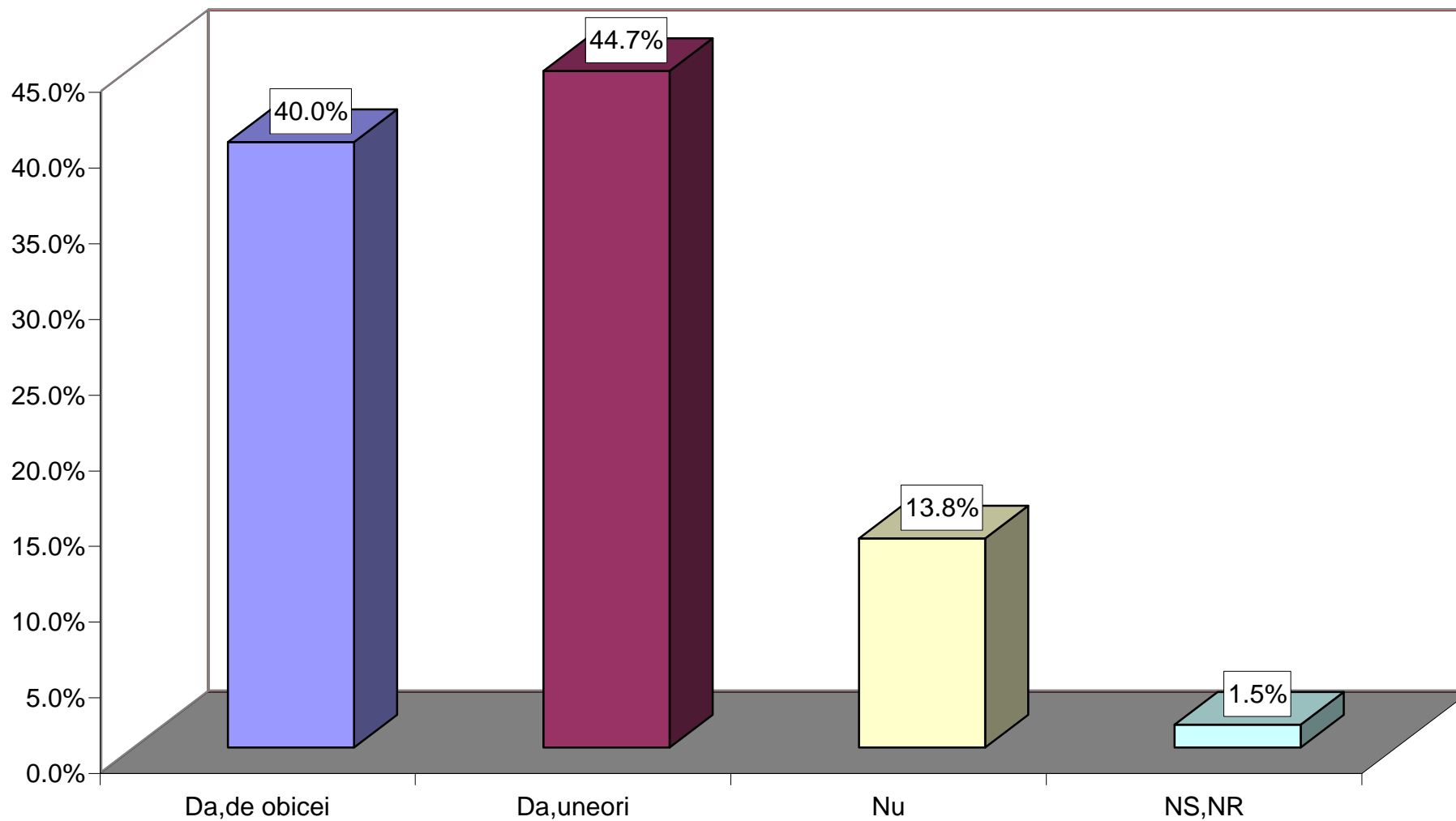
Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv referitoare la protectia consumatorului?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

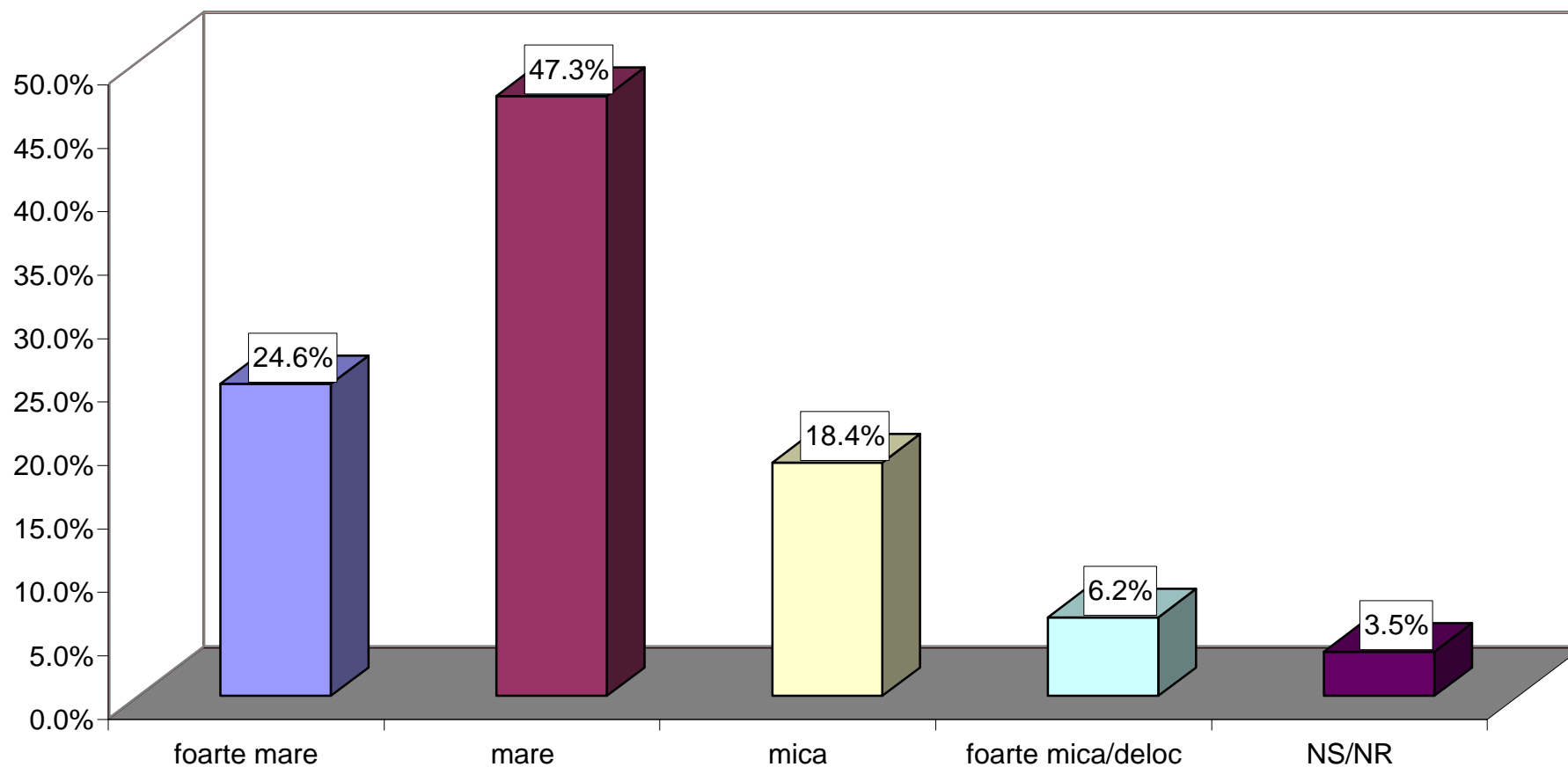
Dvs. ati urmarit campaniile sociale de la radio si tv împotriva fumatului?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura, considerati ca aceste campanii au fost utile?

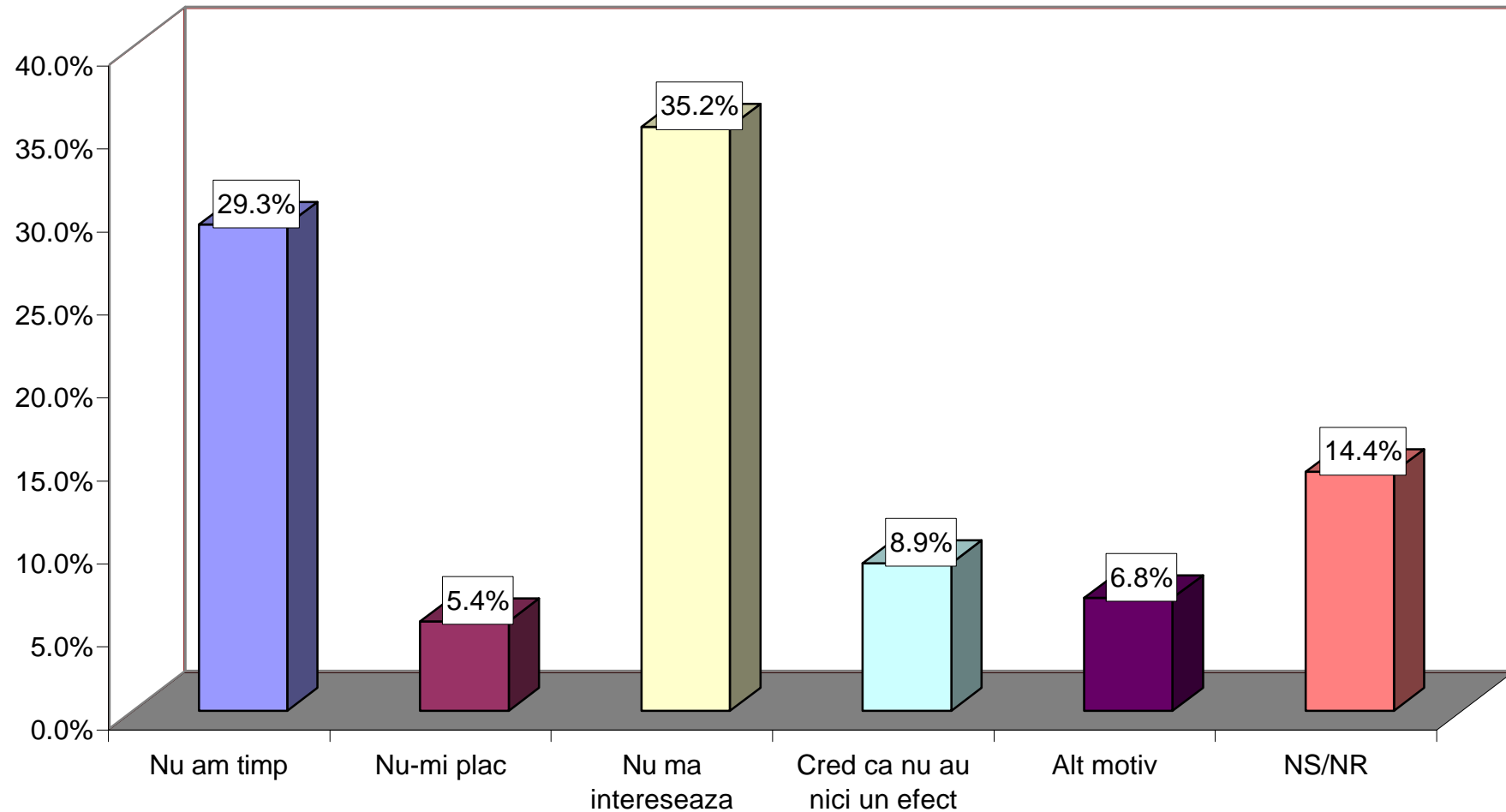
% din totalul celor care au urmarit campaniile sociale la radio si tv

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Care este motivul pentru care nu ati urmarit campaniile sociale la radio si tv?

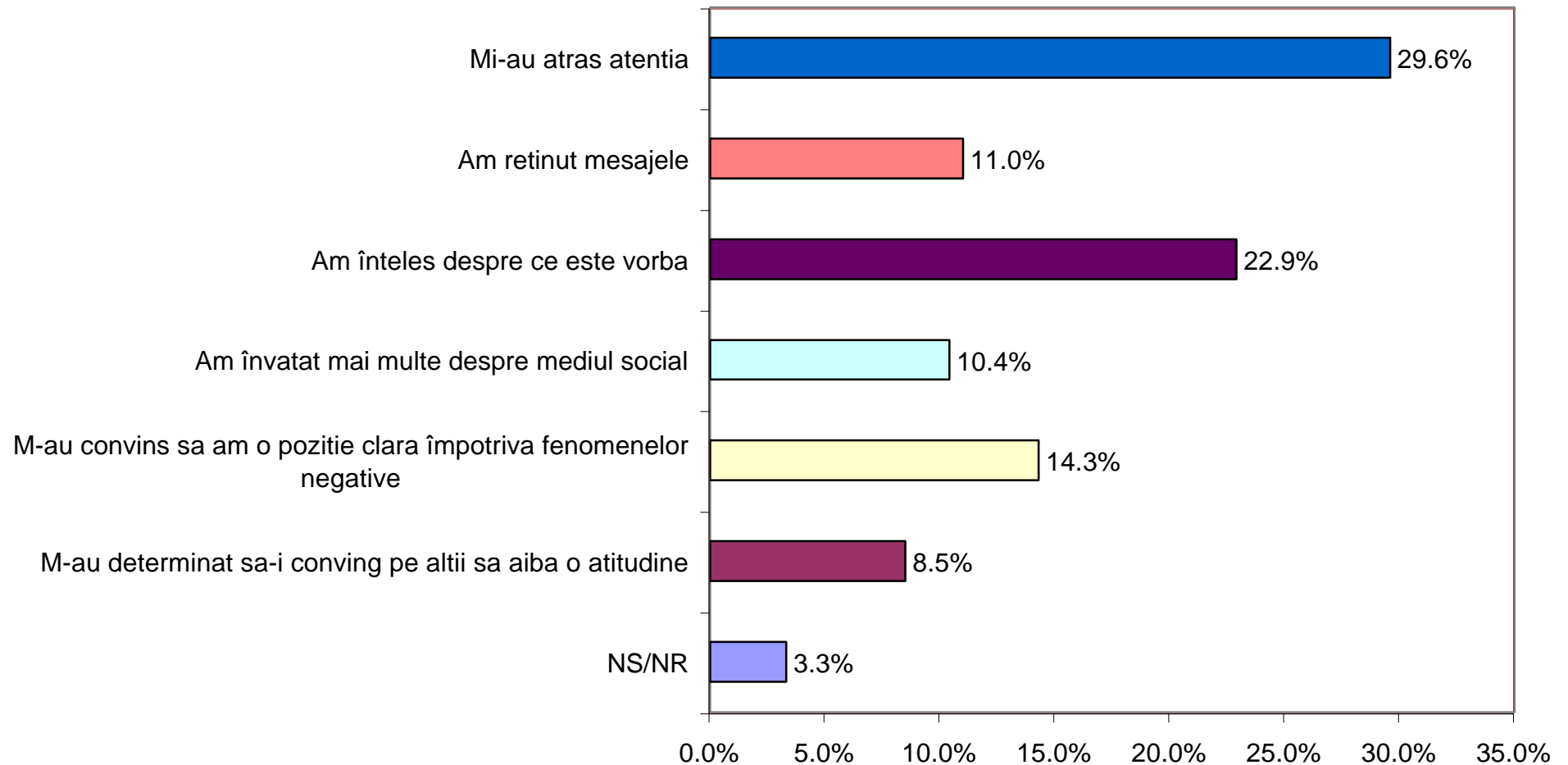
% din totalul celor care nu au urmarit campaniile sociale la radio si tv

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

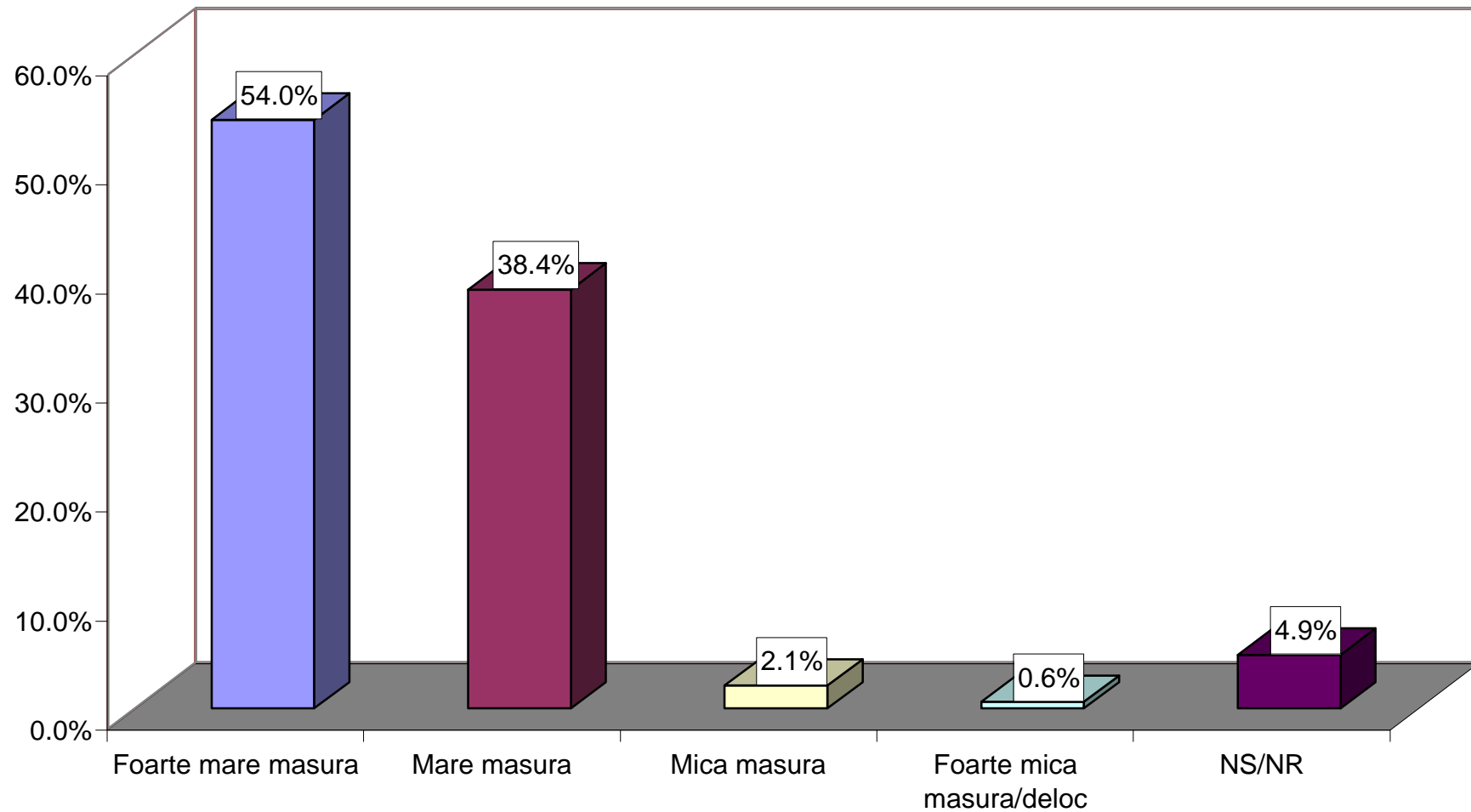
În ce fel v-au influentat aceste campanii?

% din totalul celor care au urmarit campaniile sociale la radio si tv

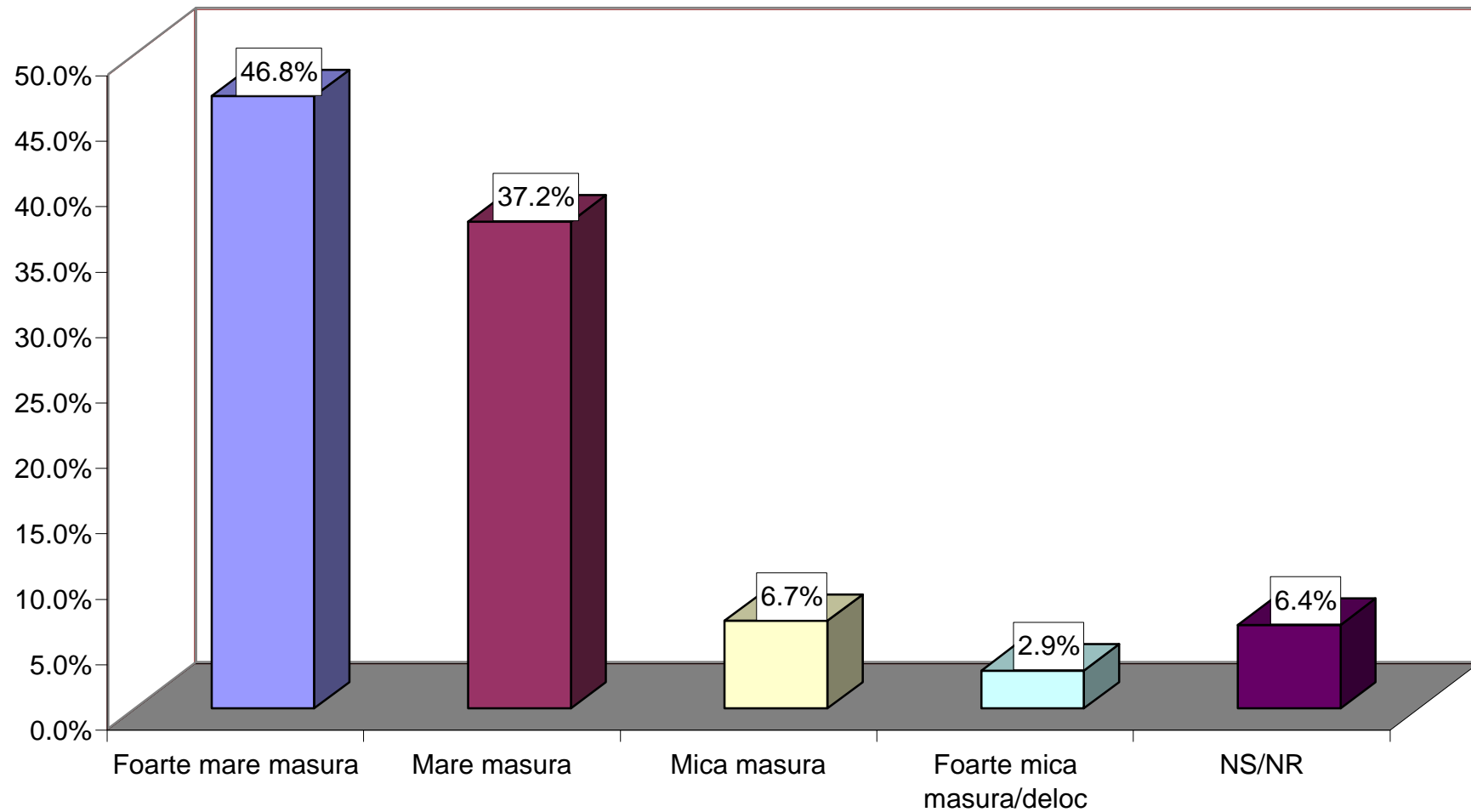
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la sanatate?

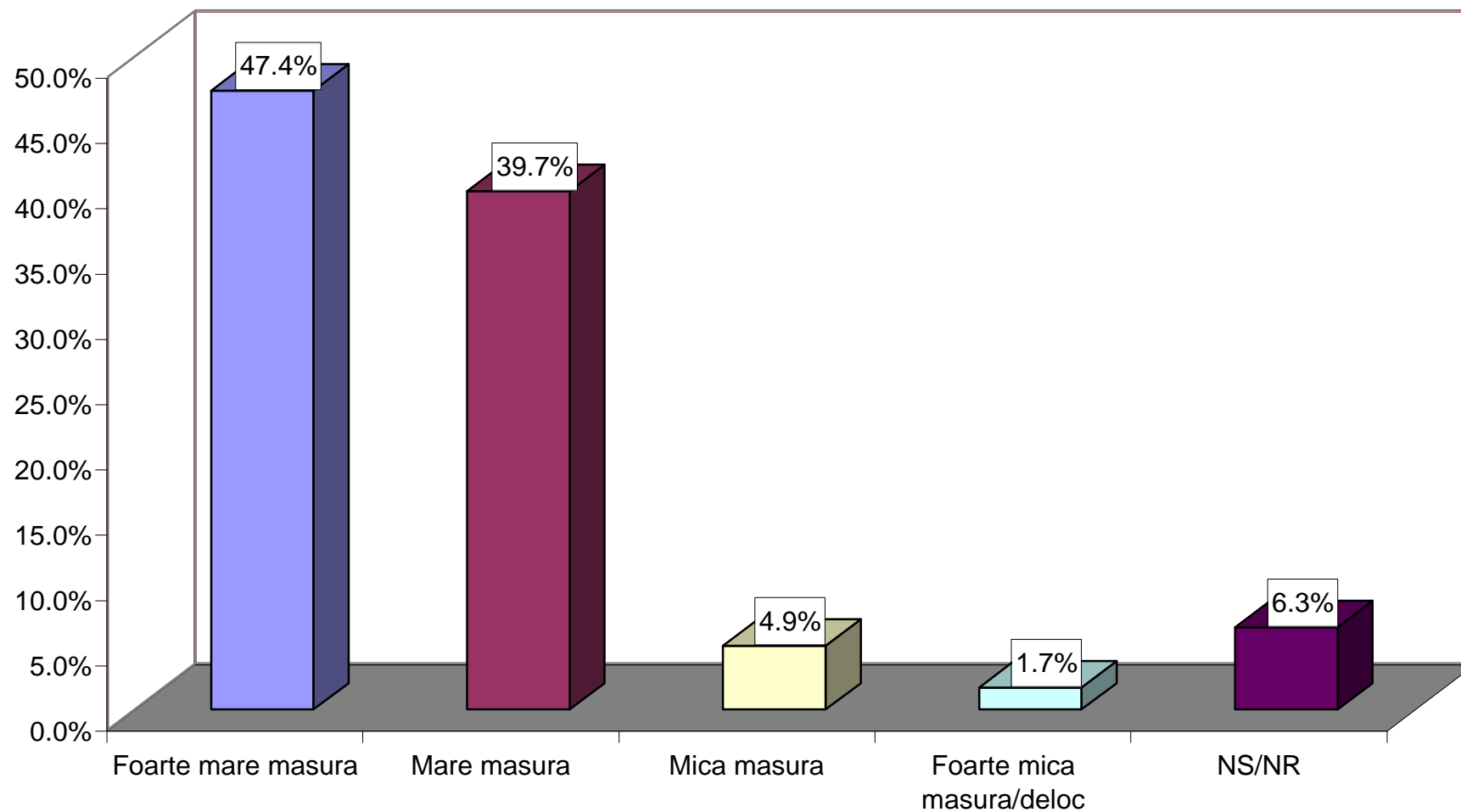
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la droguri, alcool?

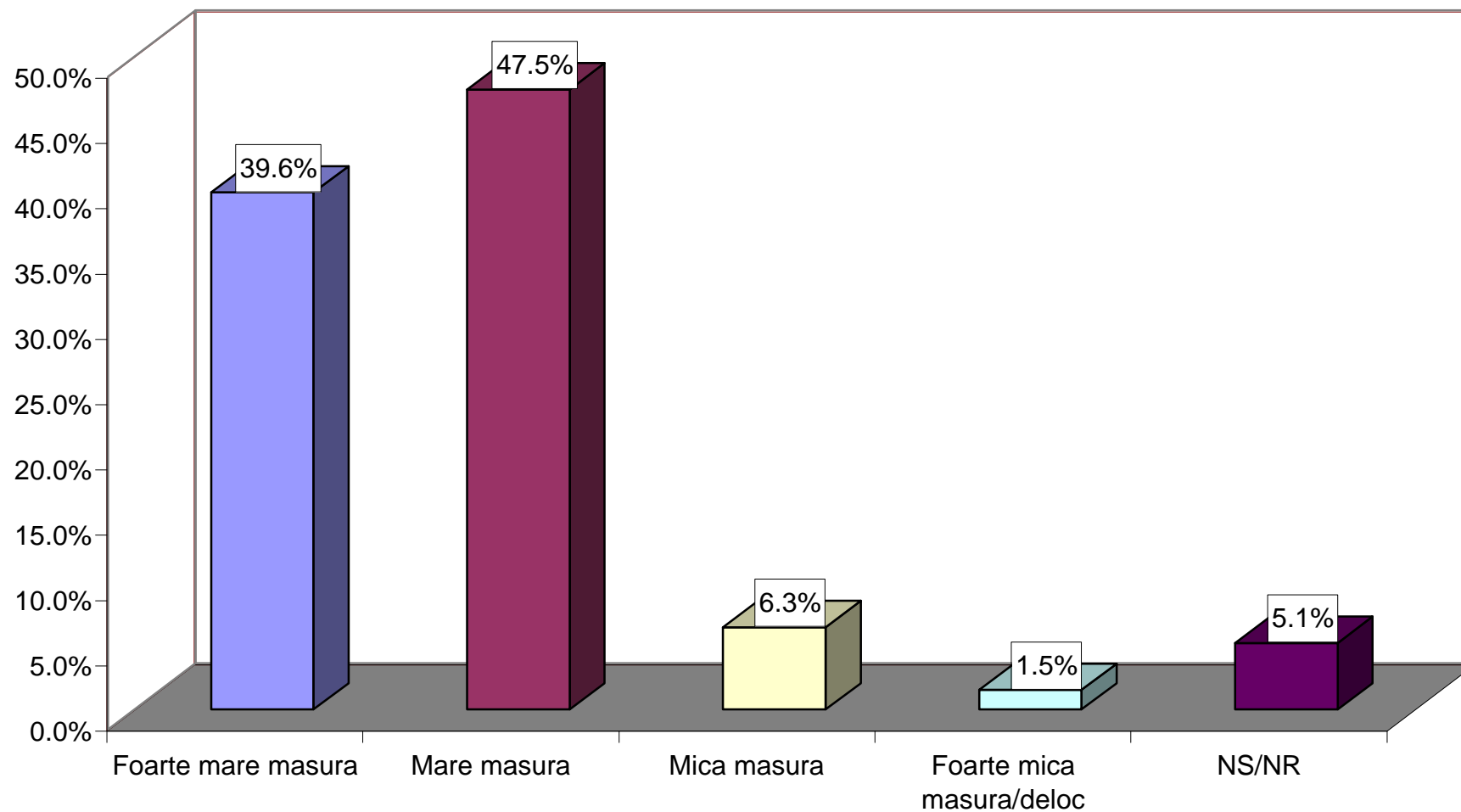
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la protectia copilului?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

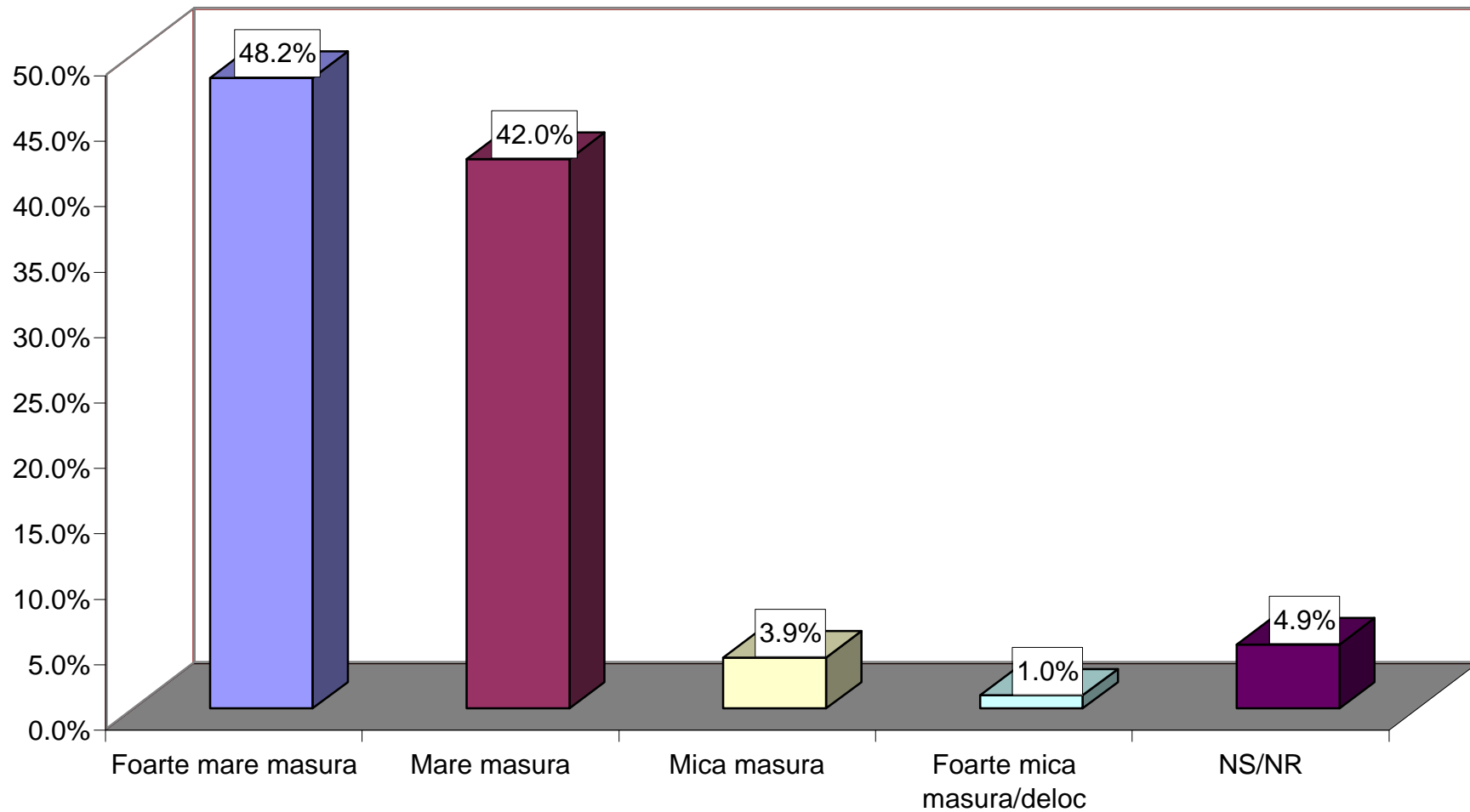
În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la curatenia localitatilor?

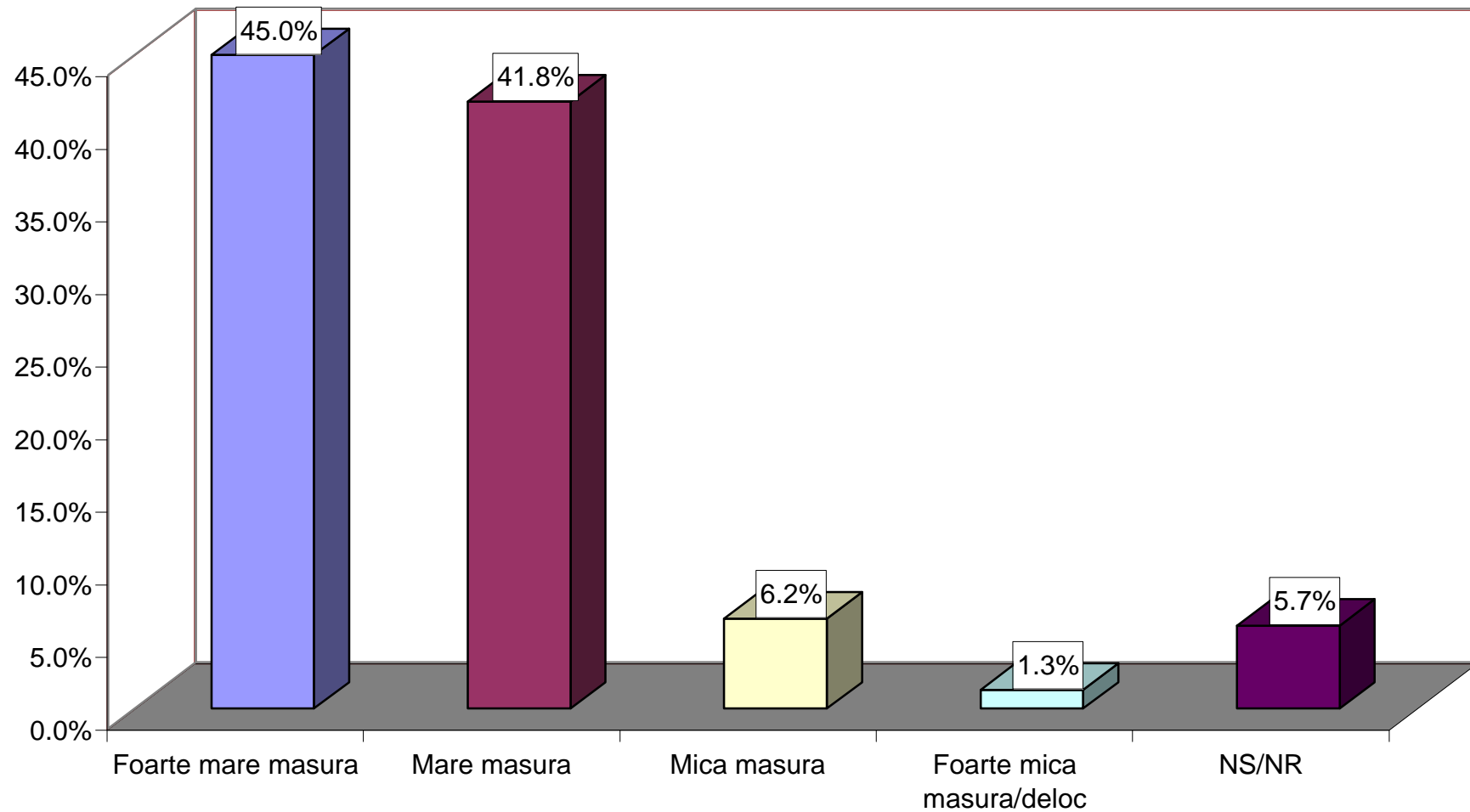
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la educatia copiilor?

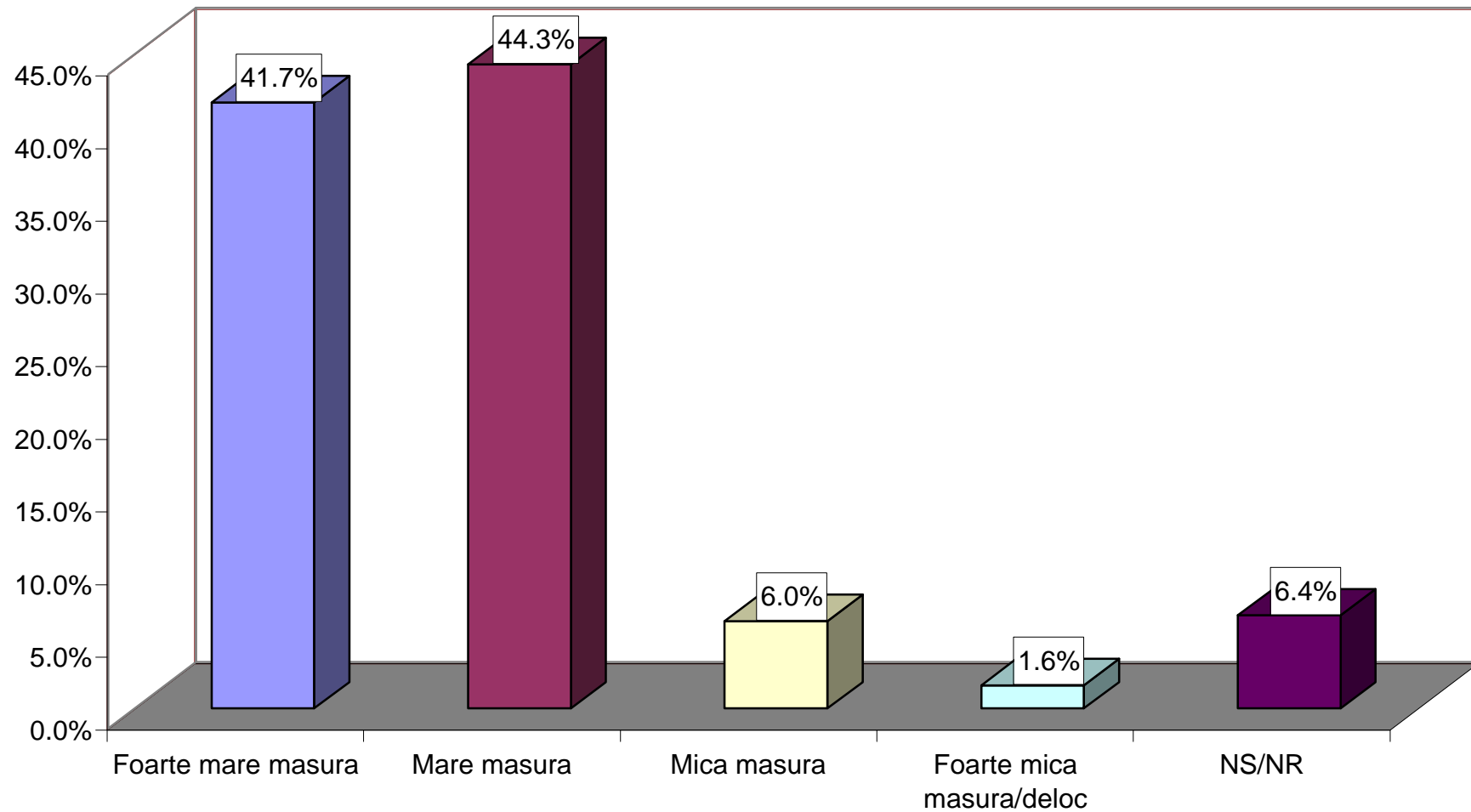
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la siguranta personala?

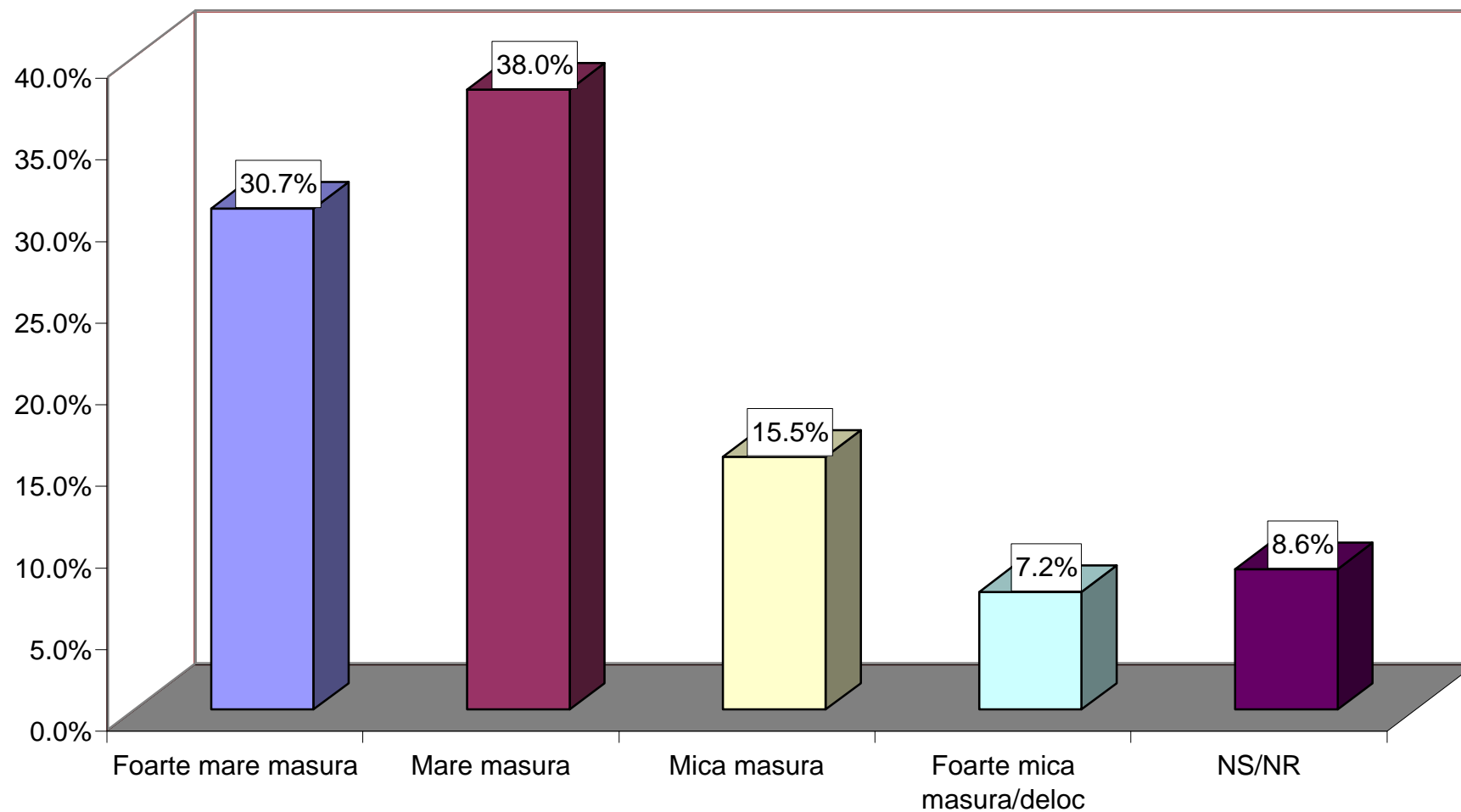
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la protectia consumatorului?

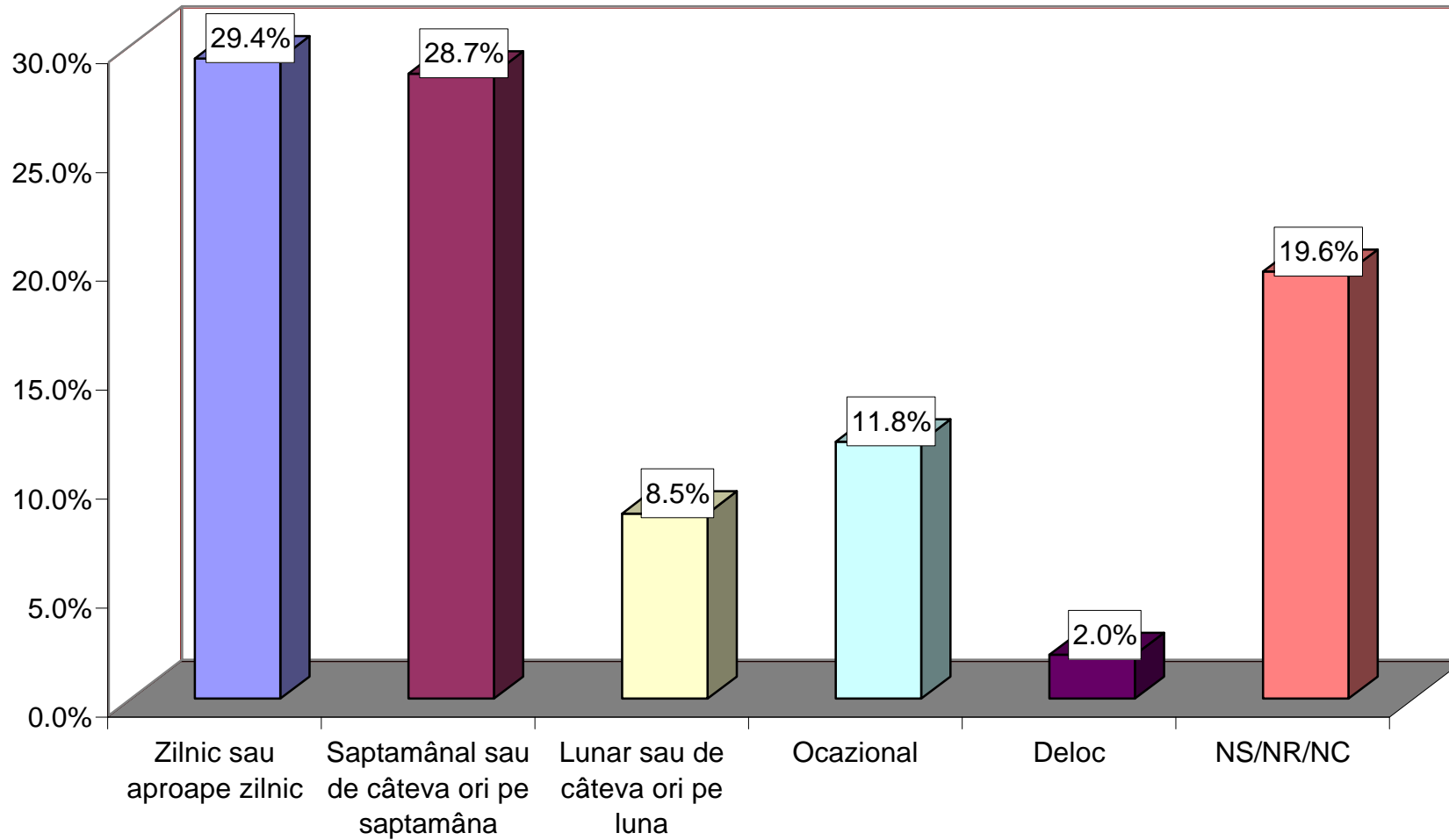
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura ar trebui sa existe la TV si radio mai multe campanii sociale referitoare la viata sexuala?

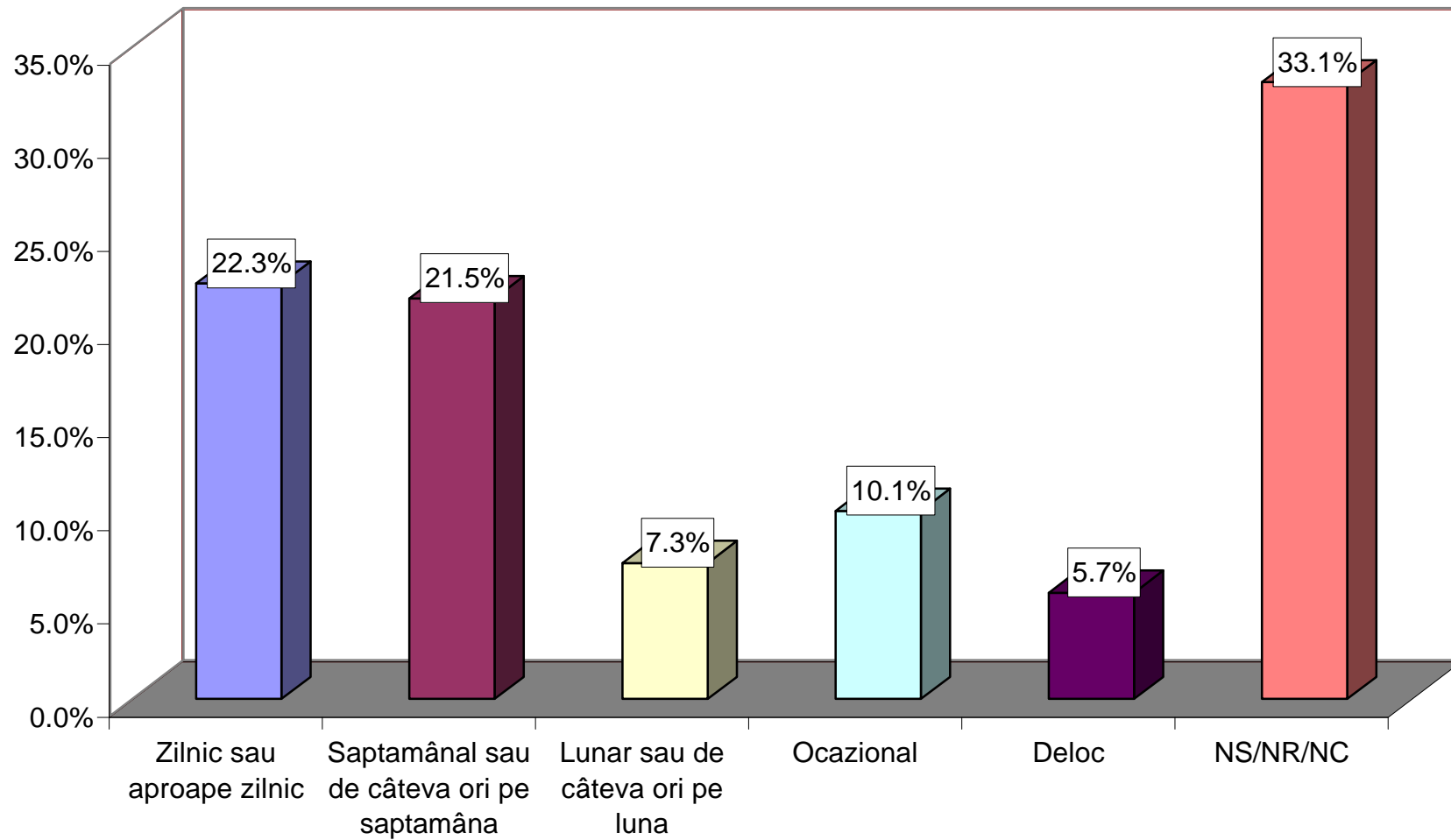
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Cât de des se ocupa televiziunea publica (TVR) de problemele de natura
civica (cetateneasca, sociala)?

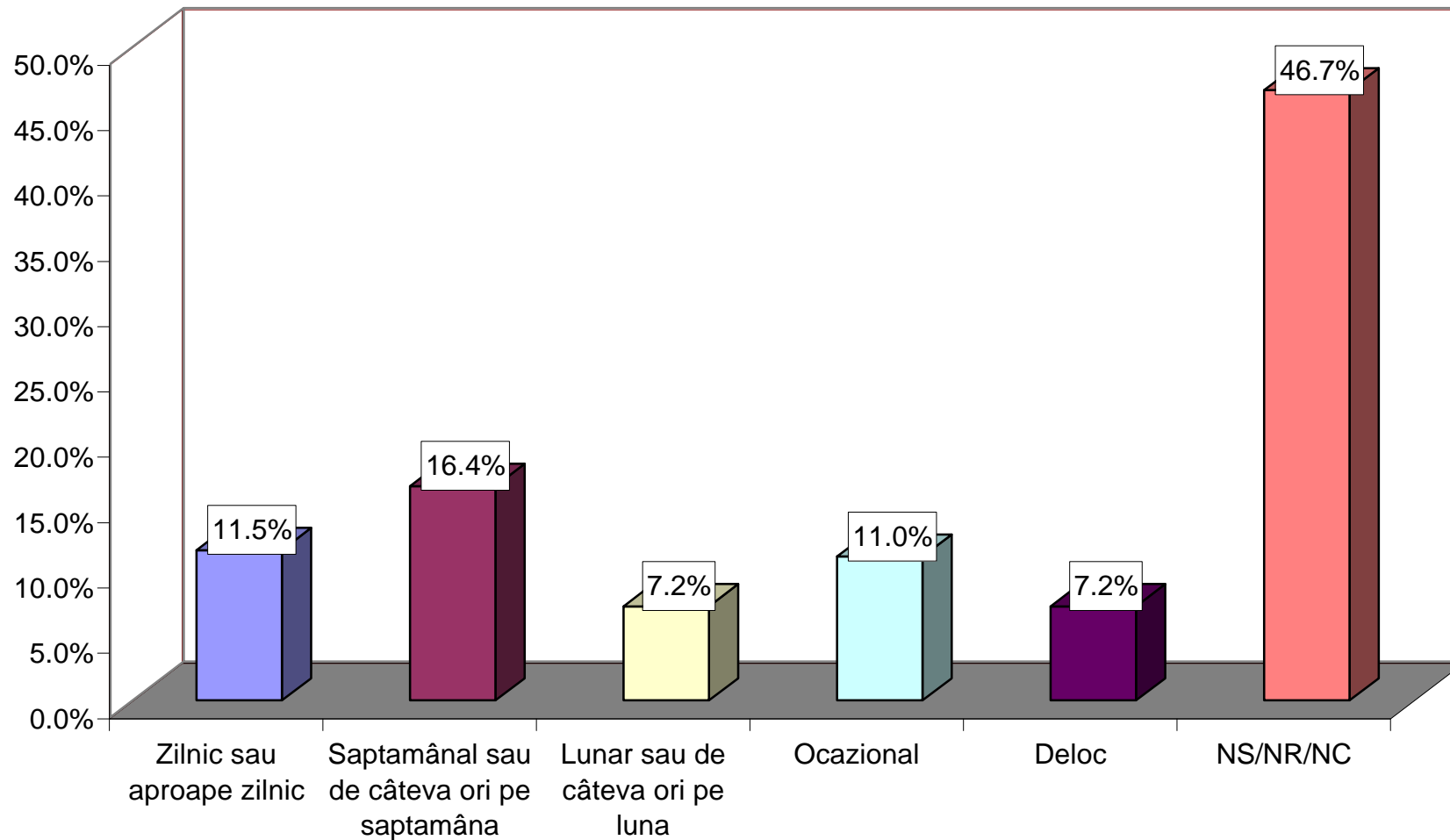
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Cât de des se ocupa televiziunile private (comerciale) centrale de problemele de natura civica (cetatenneasca, sociala)?

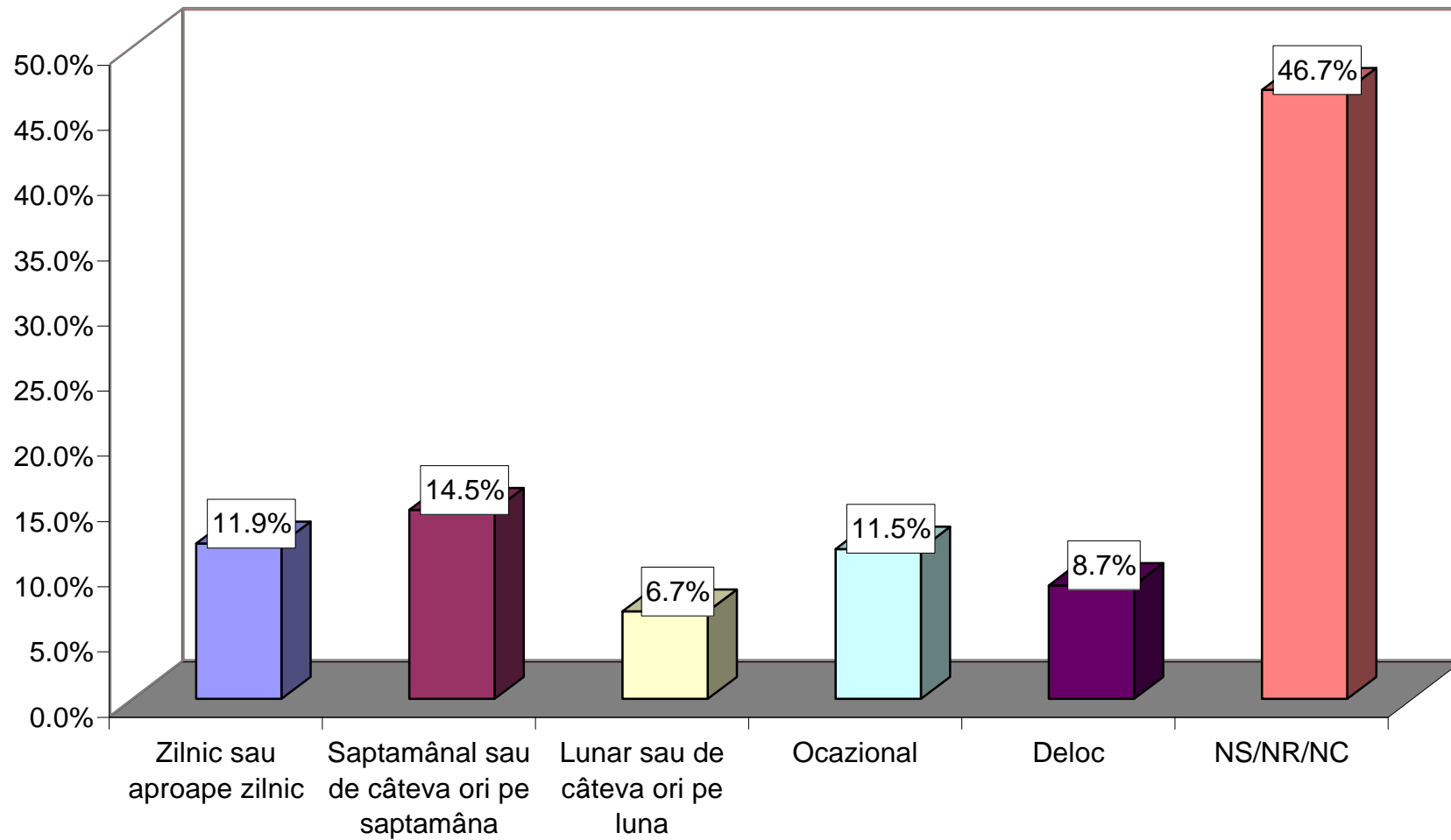
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Cât de des se ocupa studiourile teritoriale ale televiziunii publice (TVR) de problemele de natura civica (cetateniasca, sociala)?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Cât de des se ocupa televiziunile private (comerciale) locale de problemele de natura civica (cetateneasca, sociala)?

3. Încrederea în persoane si institutii pentru masurarea diverselor aspecte ale capitalului social. Interesul principal a fost pentru capitalul social formal (încrederea în institutii) în comparatie cu capitalul social informal (încrederea în diverse categorii de persoane).

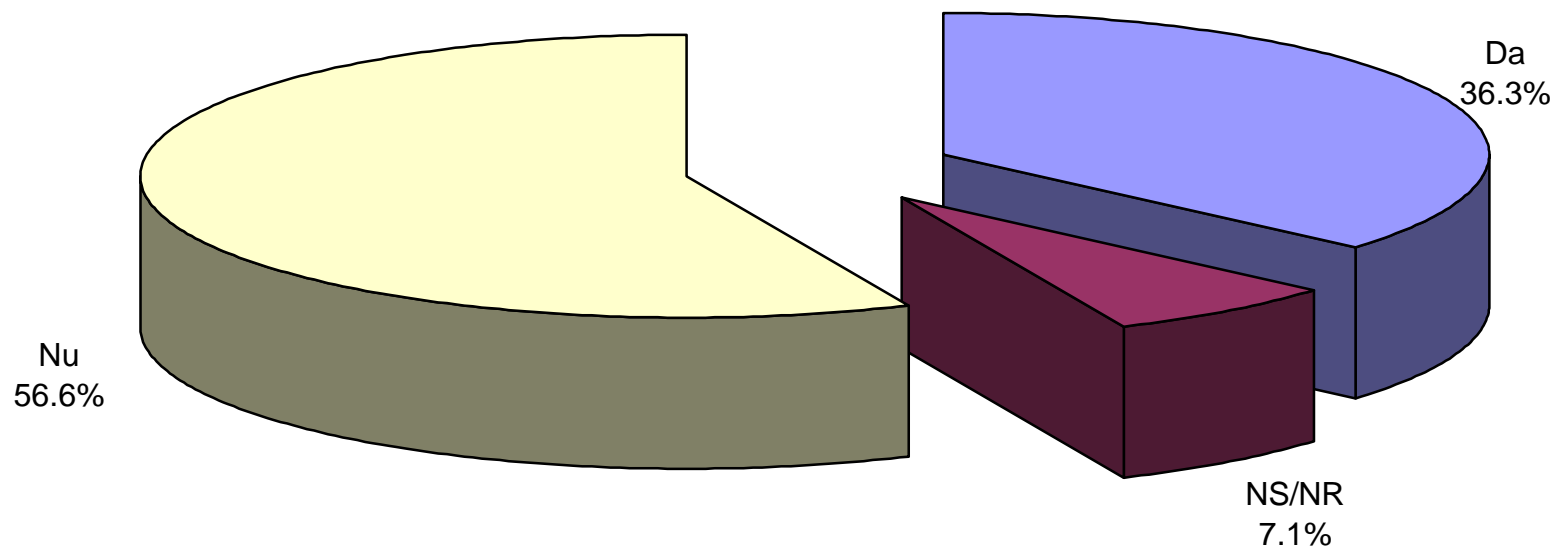
Capitalul social

- Capitalul formal a fost evaluat măsurând încrederea în institutii. Oamenii au cea mai mare încredere în biserica, scoala si armata. Aproximativ trei sferturi din populatie are încredere în aceste institutii. Ele asigura, în primul rând, consensul social.
- Pe locul al doilea oamenii au încredere în media, în principal în radio si tv (64%) si mai puțin în presa scrisa (45%), care este mai diversa, anumite ziare aparținând unor grupuri politice sau de afaceri implicate în politica.
- Oamenii au încredere mai puțină în partidele politice, ONG-uri si Parlament. Asadar principalele institutii politice ale democratiei nu capteaza încrederea majoritatii populatiei.
- Referitor la capitalul informal se pare ca, desi oamenii nu au încredere prea mare în majoritatea semenilor, încrederea generala este totusi mare. Oamenii au mare încredere în rude (70%), prieteni (61%) si vecini (52%). Ei au încredere mai puțină în sefi (25%) si colegi (39%).

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Dvs. credeti ca se poate avea încredere în cei mai multi dintre oameni?

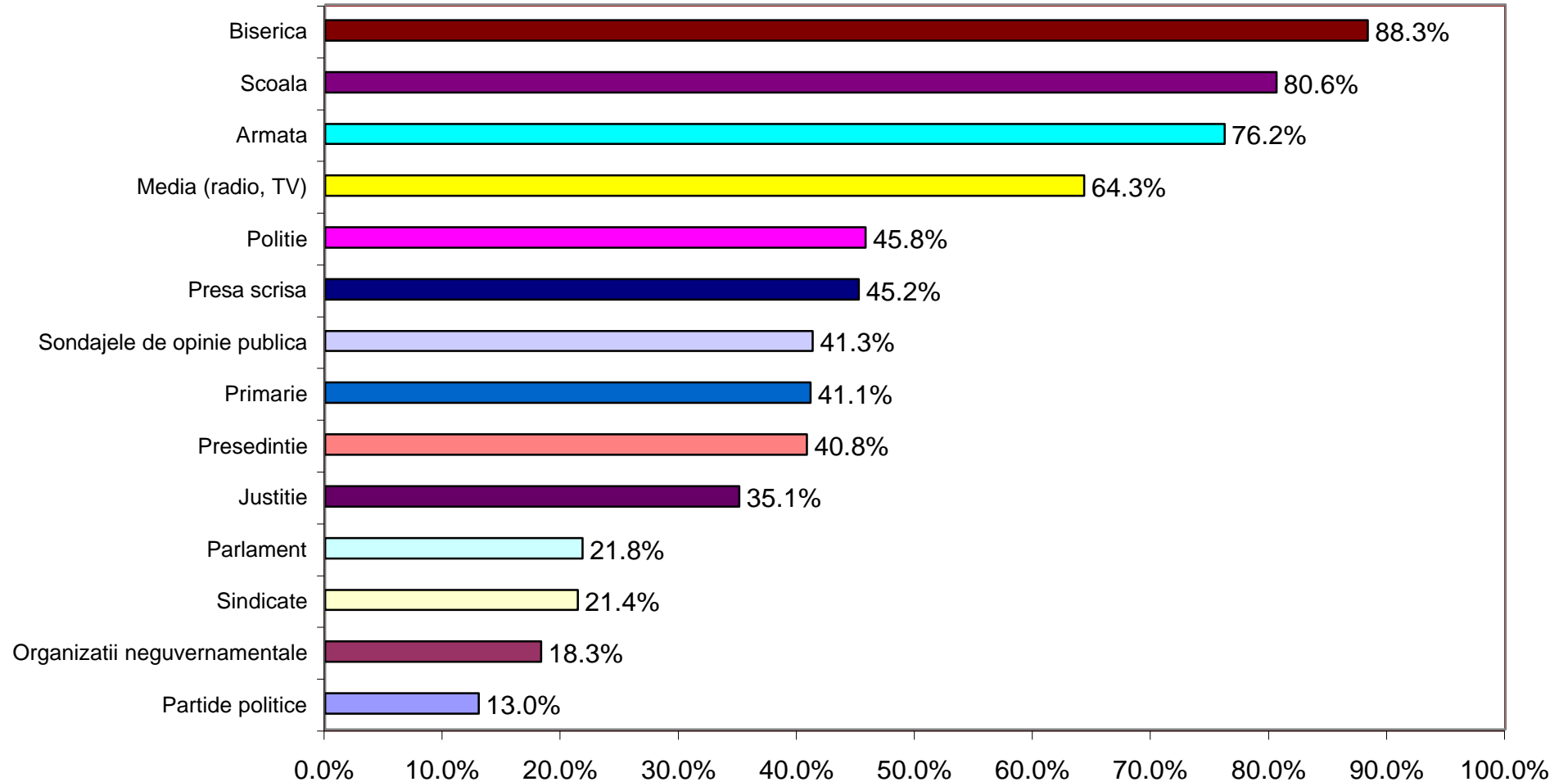

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral ATITUDINI CIVICE

Câta încredere aveti în urmatoarele institutii?

Ierarhie dupa "foarte multa" si "multa"

Diferentele pâna la 100% în fiecare categorie reprezinta raspunsuri nefavorabile si non-raspunsuri

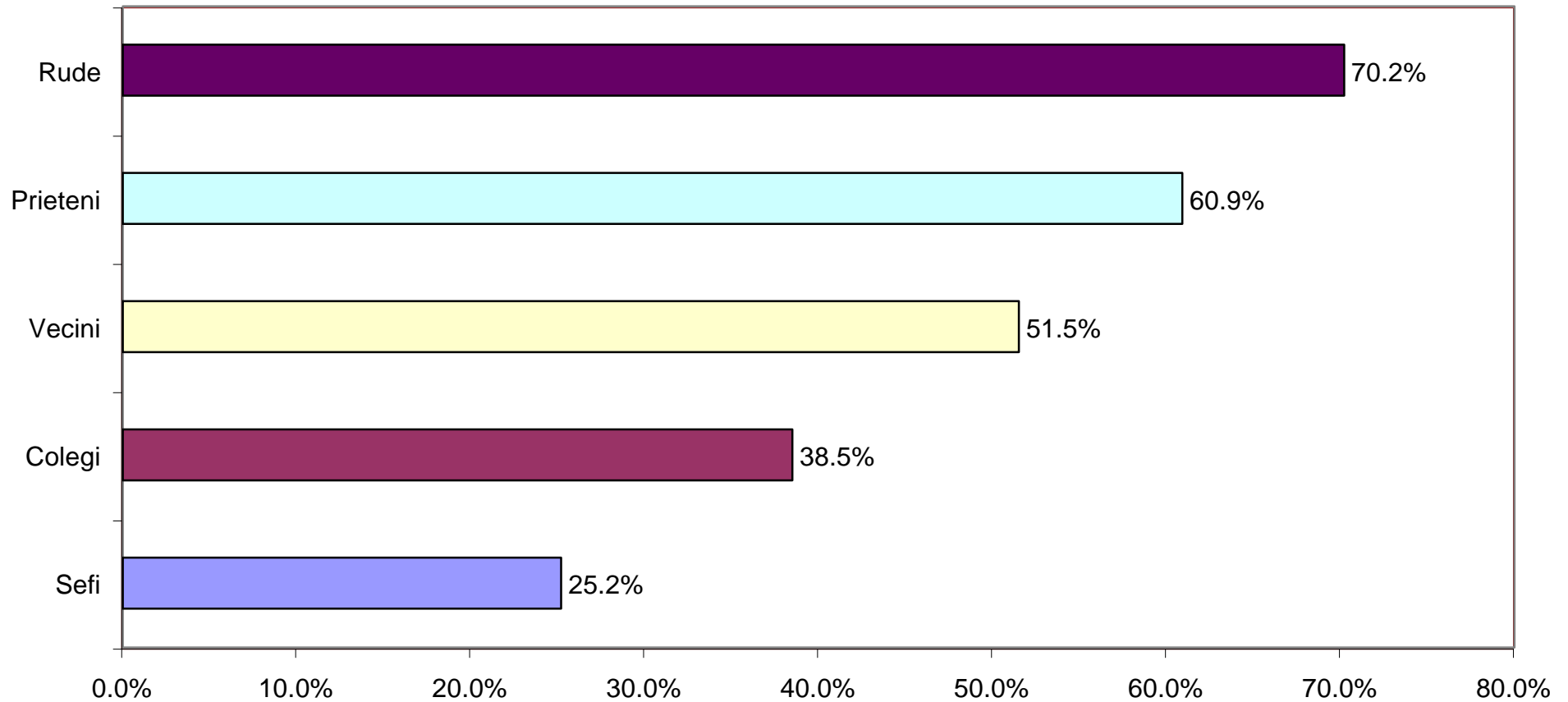

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Cât încredere aveti în urmatoarele persoane?

Ierarhie dupa "foarte multa" si "multa"

Diferentele pâna la 100% în fiecare categorie reprezinta raspunsuri nefavorabile si non-raspunsuri

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral

ATITUDINI CIVICE

---

4. Atitudinea populatiei fata de drepturile omului si cu privire la constiinta civica pentru a masura gradul în care populatia are responsabilitate civica si onestitate în ceea ce priveste anumite valori. În final, a fost evaluata atitudinea populatiei referitoare la comportamente anti-sociale prezentate în cadrul programele tv si radio.

Atitudinea populatiei fata de drepturile omului si comportamente anti-social

- Cele mai importante drepturi ale omului, asa cum sunt percepute de populatie sunt: egalitatea în fata legii (17%), dreptul la munca (14%), libertatea de exprimare (13%) si dreptul de a vota (13%). Mai putin importante sunt considerate urmatoarele: dreptul de a candida în alegeri (3%), dreptul la libera asociere (4%), accesul la informatiile publice (6%) si dreptul la alegeri libere (7%).
- Cel mai important drept politic este considerat a fi dreptul de a vota, dar 43% din populatie nu a raspuns la aceasta întrebare. Desigur, cel mai important aspect pentru populatie este votul pentru candidatul sau partidul favorit ("foarte important" 38%, "mai degraba important" 45%).

Constiinta civica

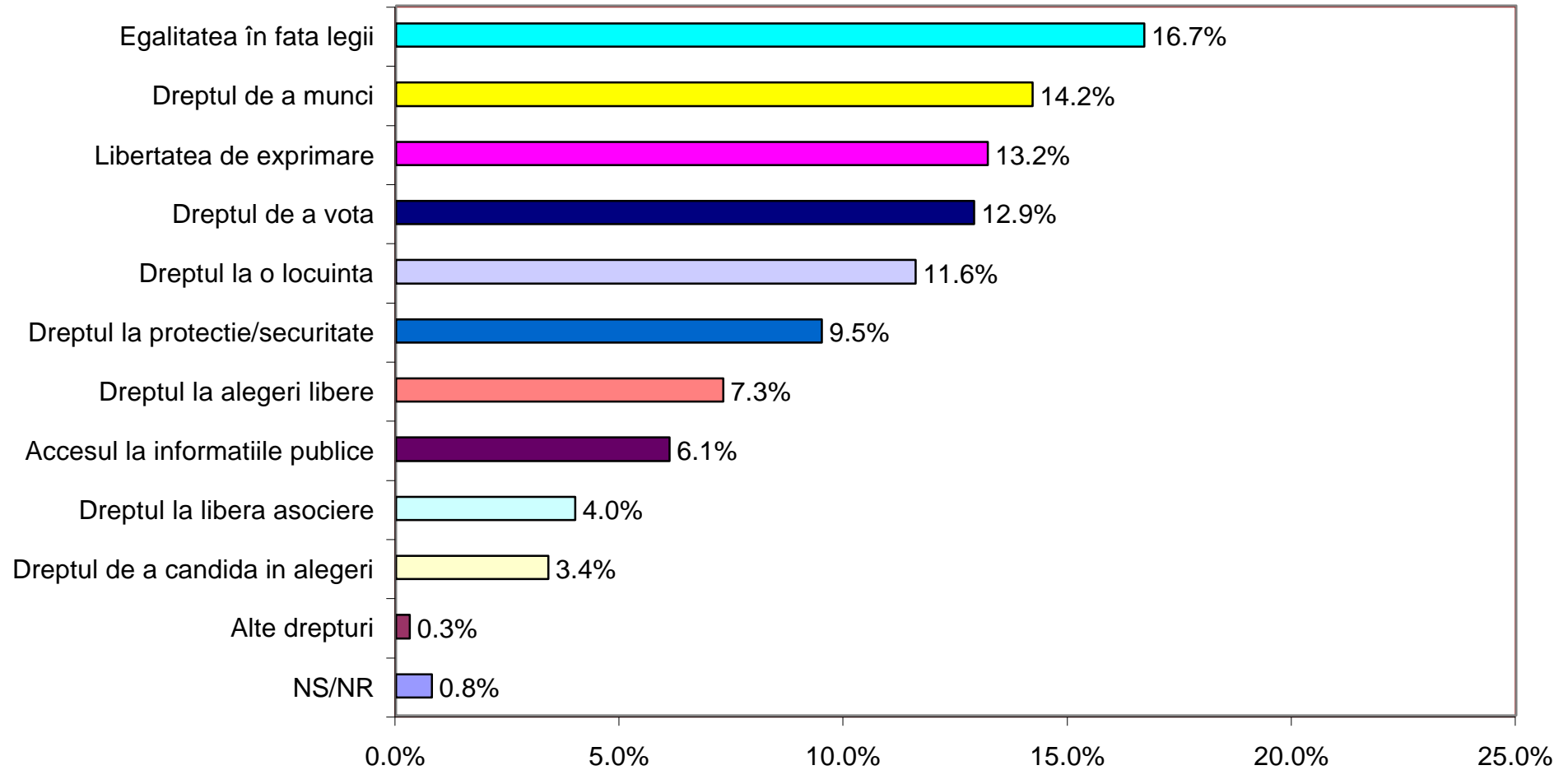
Scala adaptata utilizata în cercetare pentru masurarea constiintei civice arata ca românii cred ca nu este niciodata justificat ca oamenii sa accepte cadouri pentru a-si face datoria de serviciu (83%), ca oamenii sa pretinda beneficii la care nu sunt îndreptatiti (80%) si nu este niciodata justificat ca oamenii sa eludeze plata taxelor (62%). Populatia condamna hotarât lipsa de responsabilitate civica. Este mai putin condamnata evaziunea fiscala deoarece aceasta se situeaza, probabil, înca la cote înalte. Aceasta atitudine este în concordanta cu opinia potrivit careia programele media nu condamna comportamentele sociale imorale; 75% din populatie nu sunt de acord cu programele tv care nu condamna violenta, 75% nu agreeaza programele tv care nu condamna coruptia, 74% actele de nedreptate, 72% lipsa de grija pentru semeni si 71% poluarea mediului. De fapt, aproximativ 70% din populatie este de parere ca stirile tv prezinta prea multe acte de violenta.

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

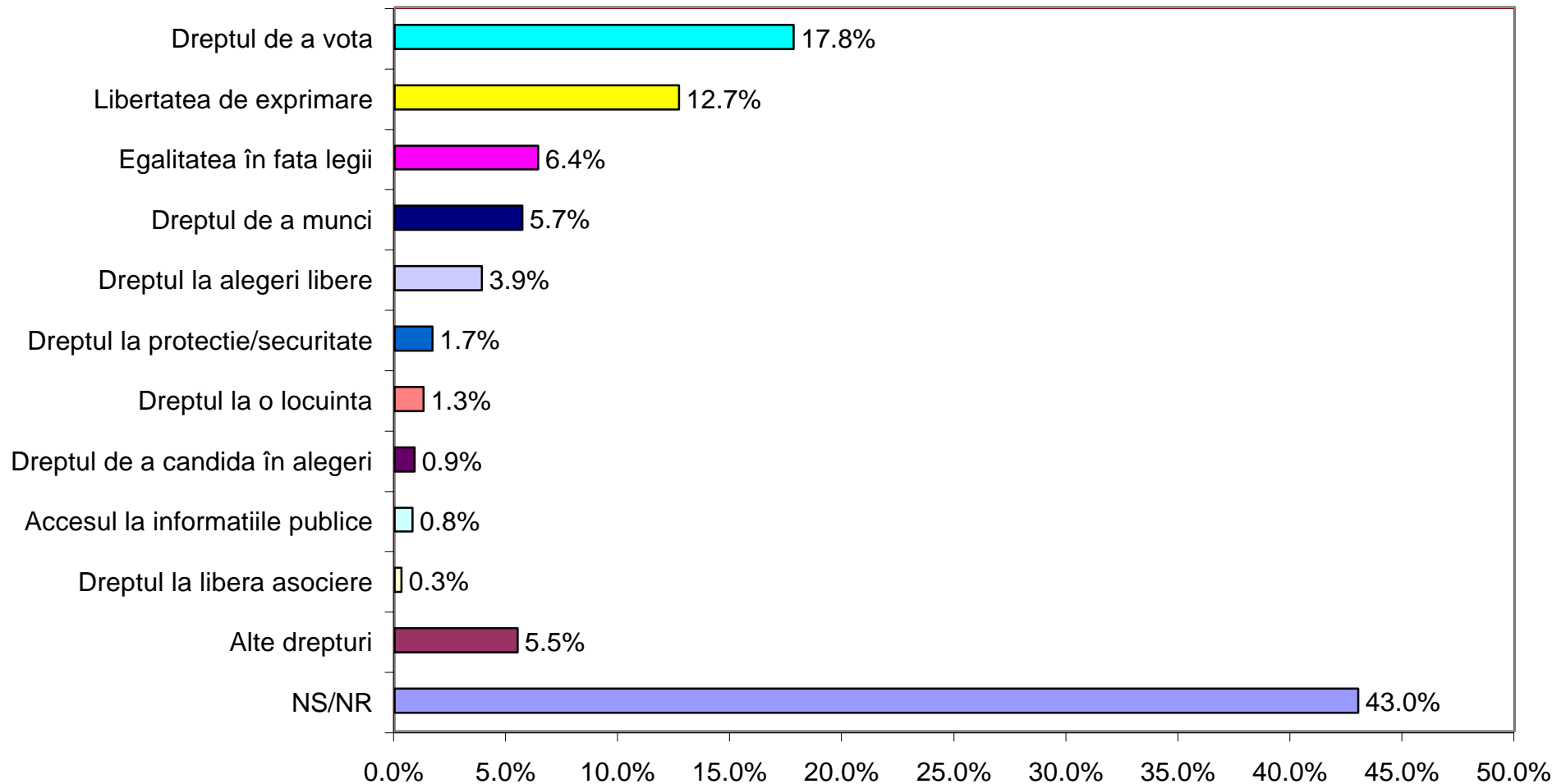
Care dintre urmatoarele drepturi sunt mai importante pentru dvs.?

% raspuns multiplu

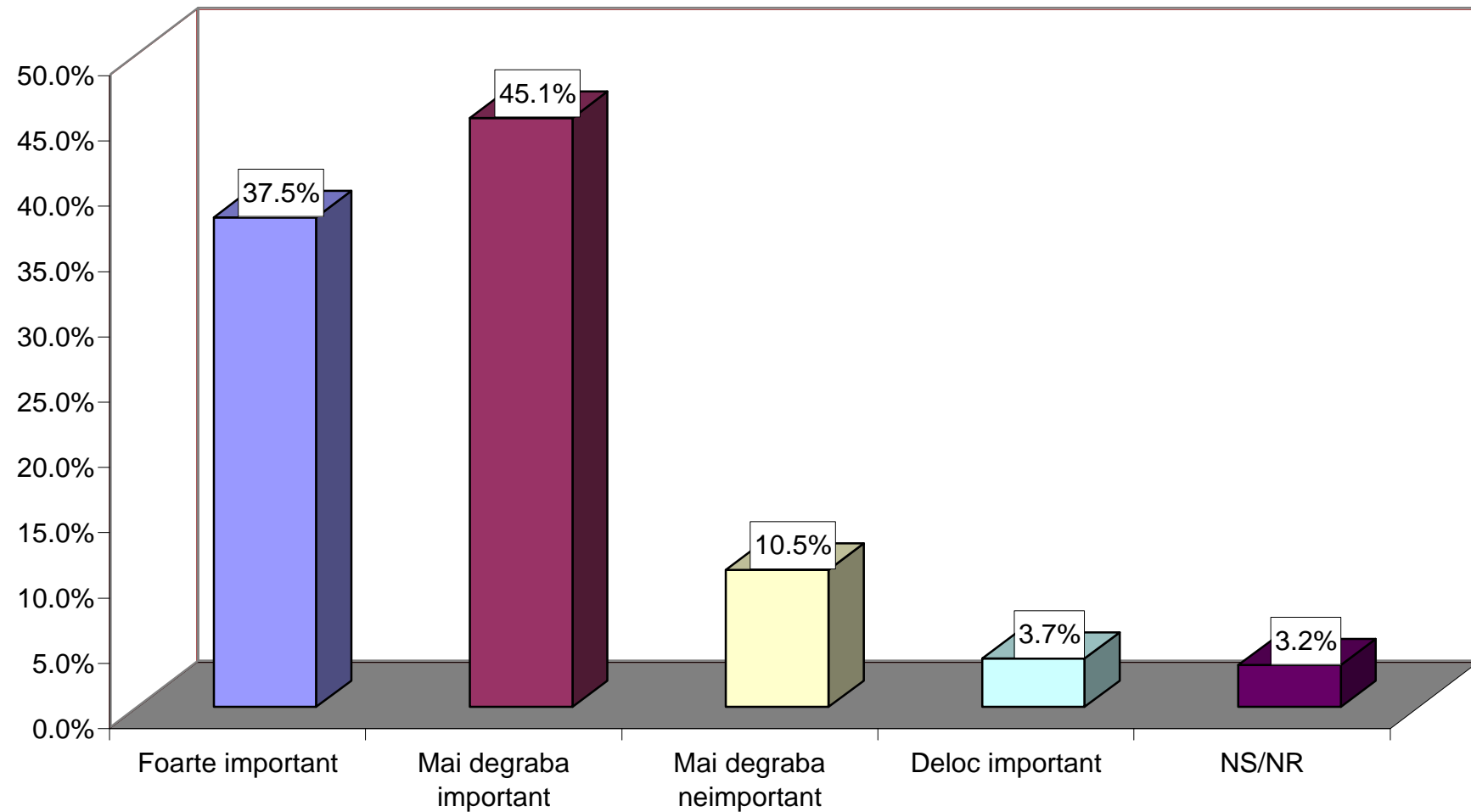
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În orice societate democratica fiecare cetatean are anumite drepturi. Va rog sa-mi spuneti care drept politic este cel mai important pentru dvs.?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

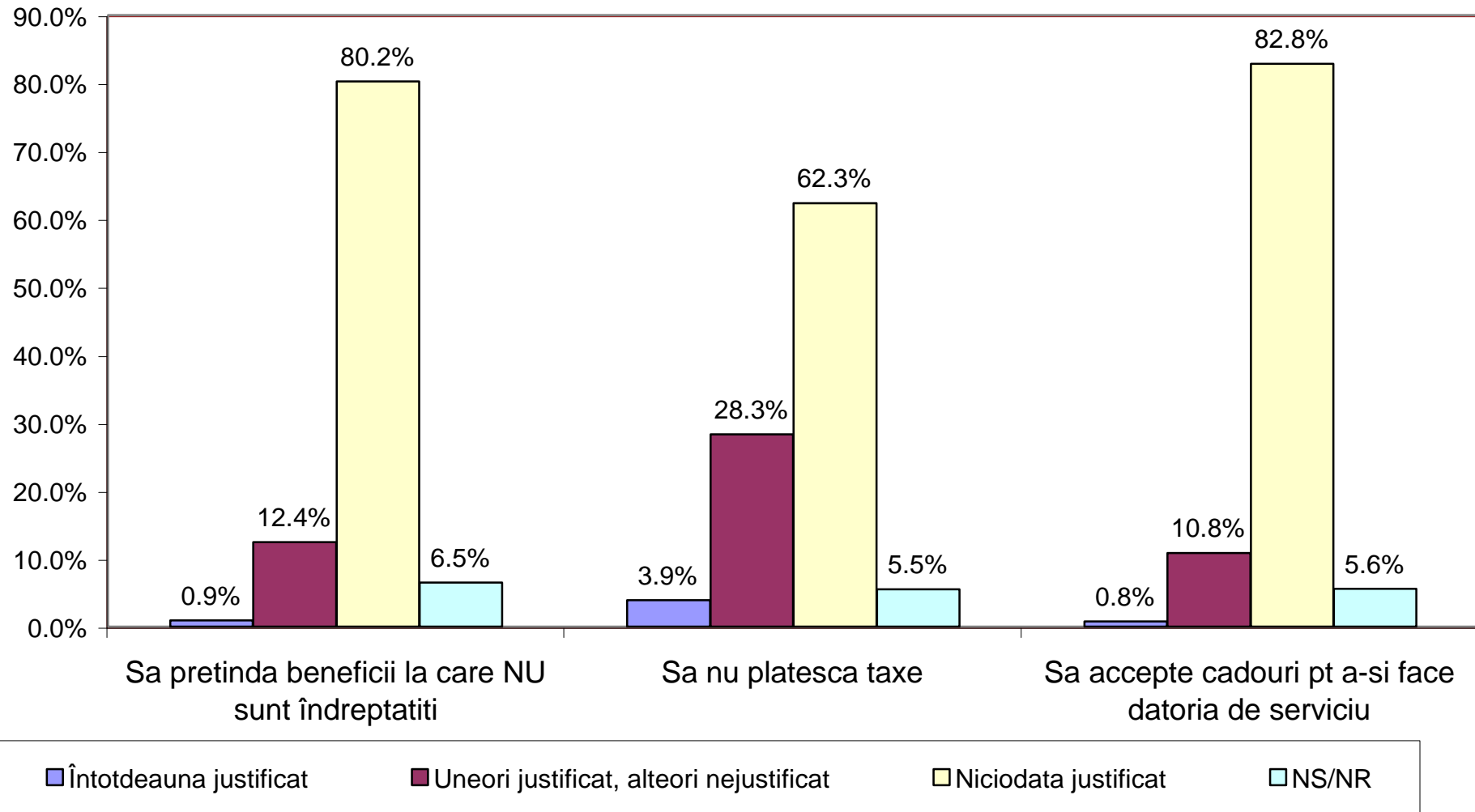
Cât de important este pentru dvs. dreptul de a vota
(candidatul, partidul preferat etc)?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

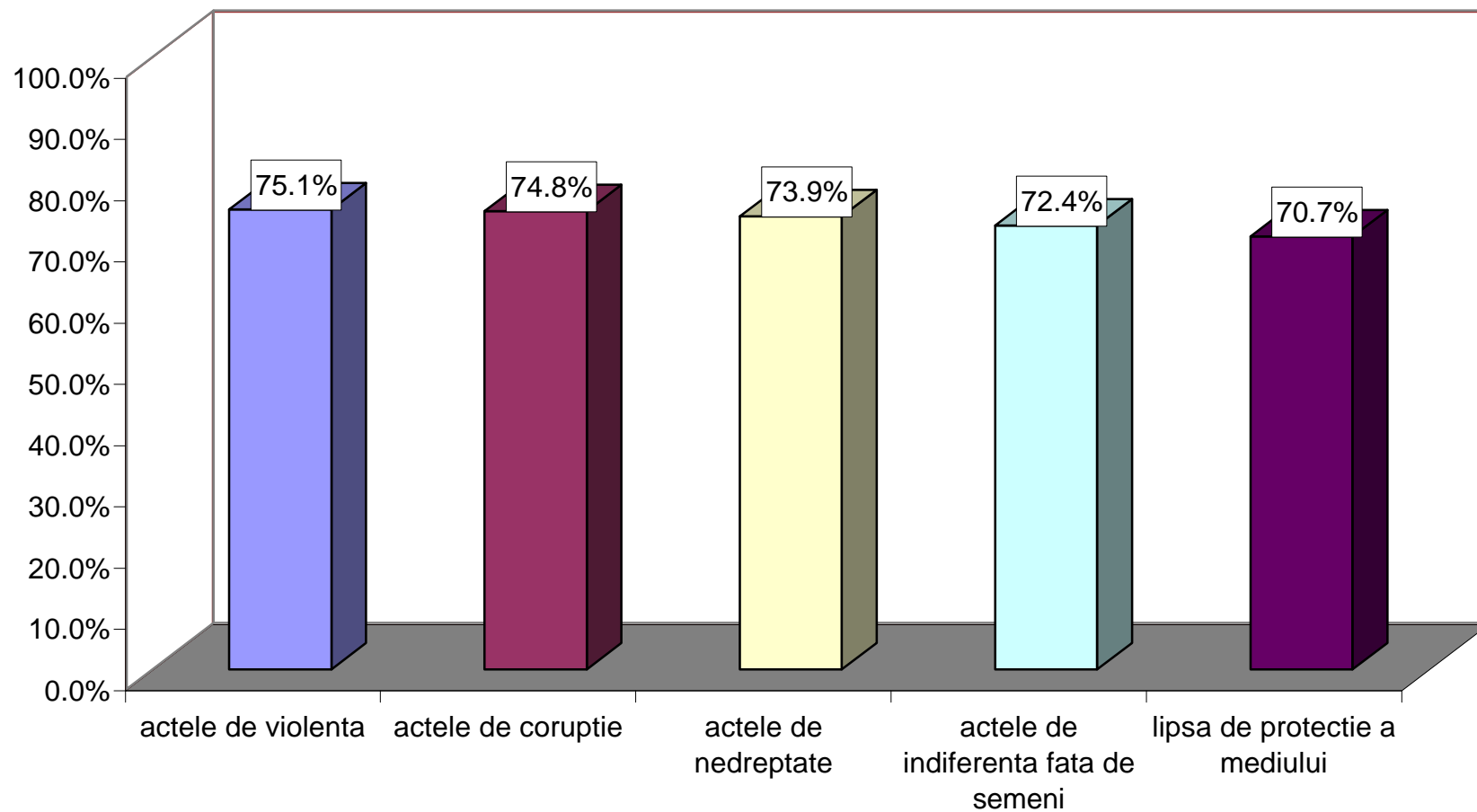
Cât de justificat este ca oamenii sa...?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

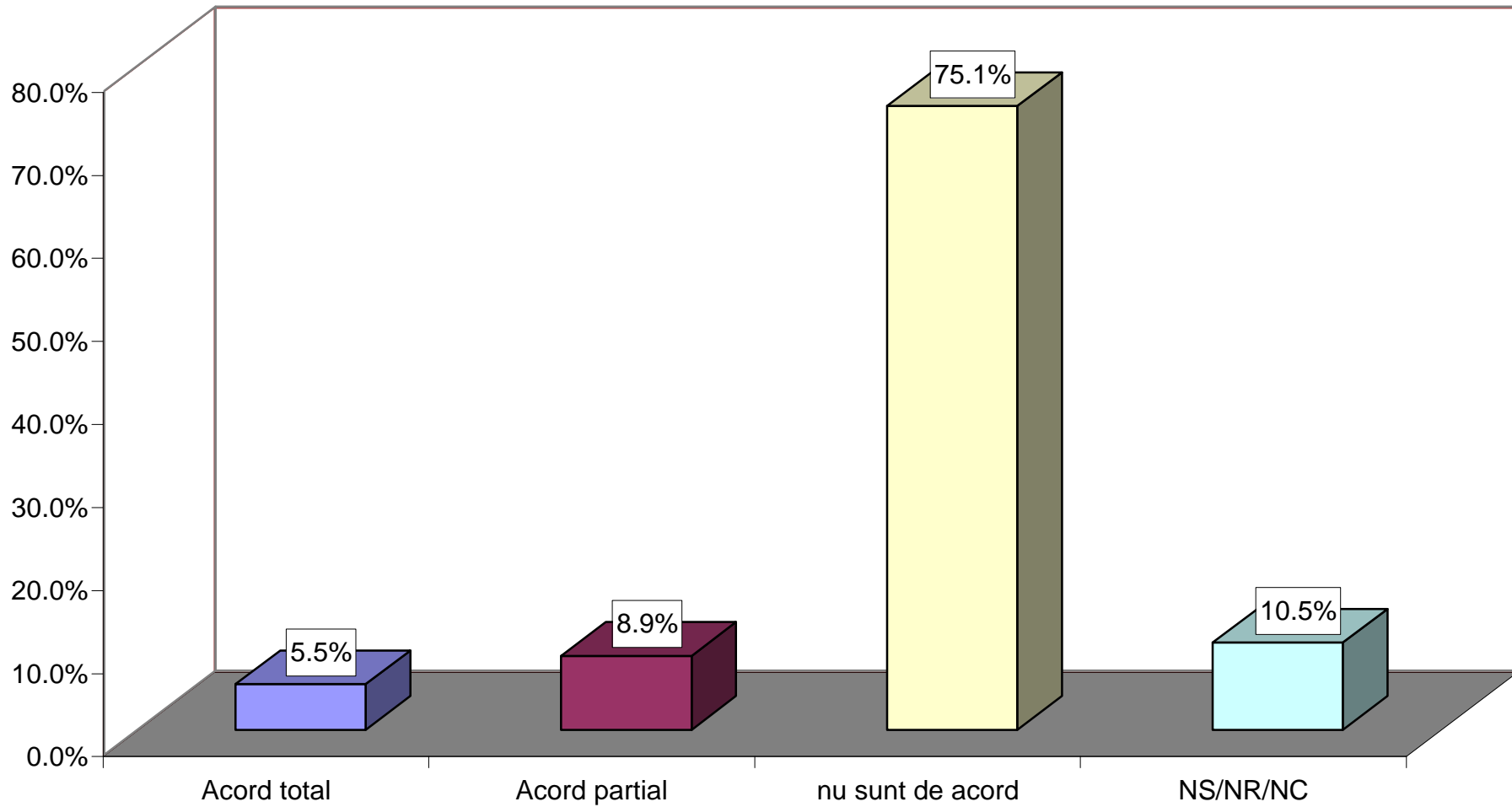
În ce masura sunteti de acord cu emisiunile TV în care NU sunt respinse
(criticate, condamnate etc.)...?

Dezacord

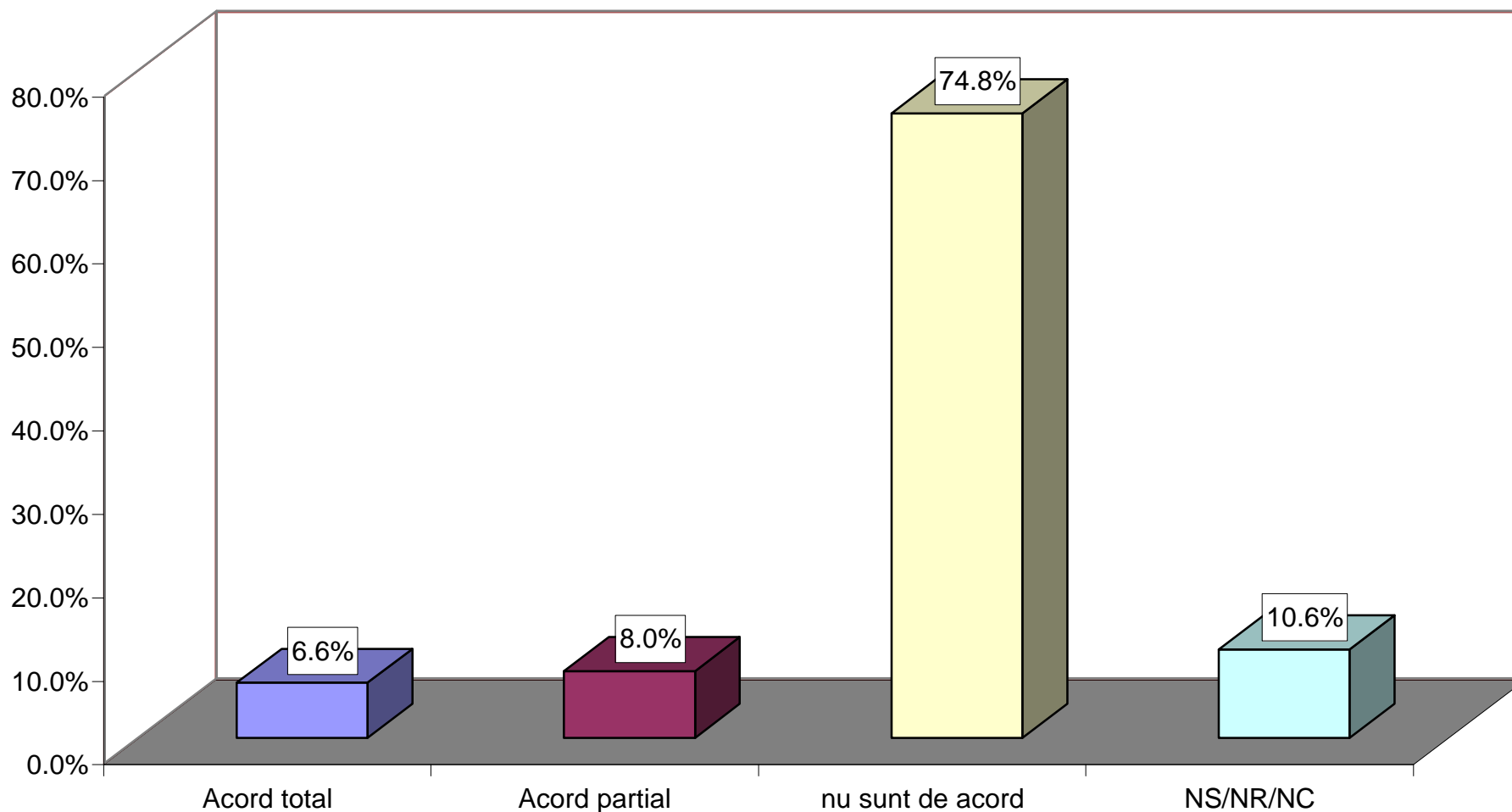
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura sunteti de acord cu emisiunile TV în care NU sunt respinse
(criticate, condamnate, etc.) actele de violenta?

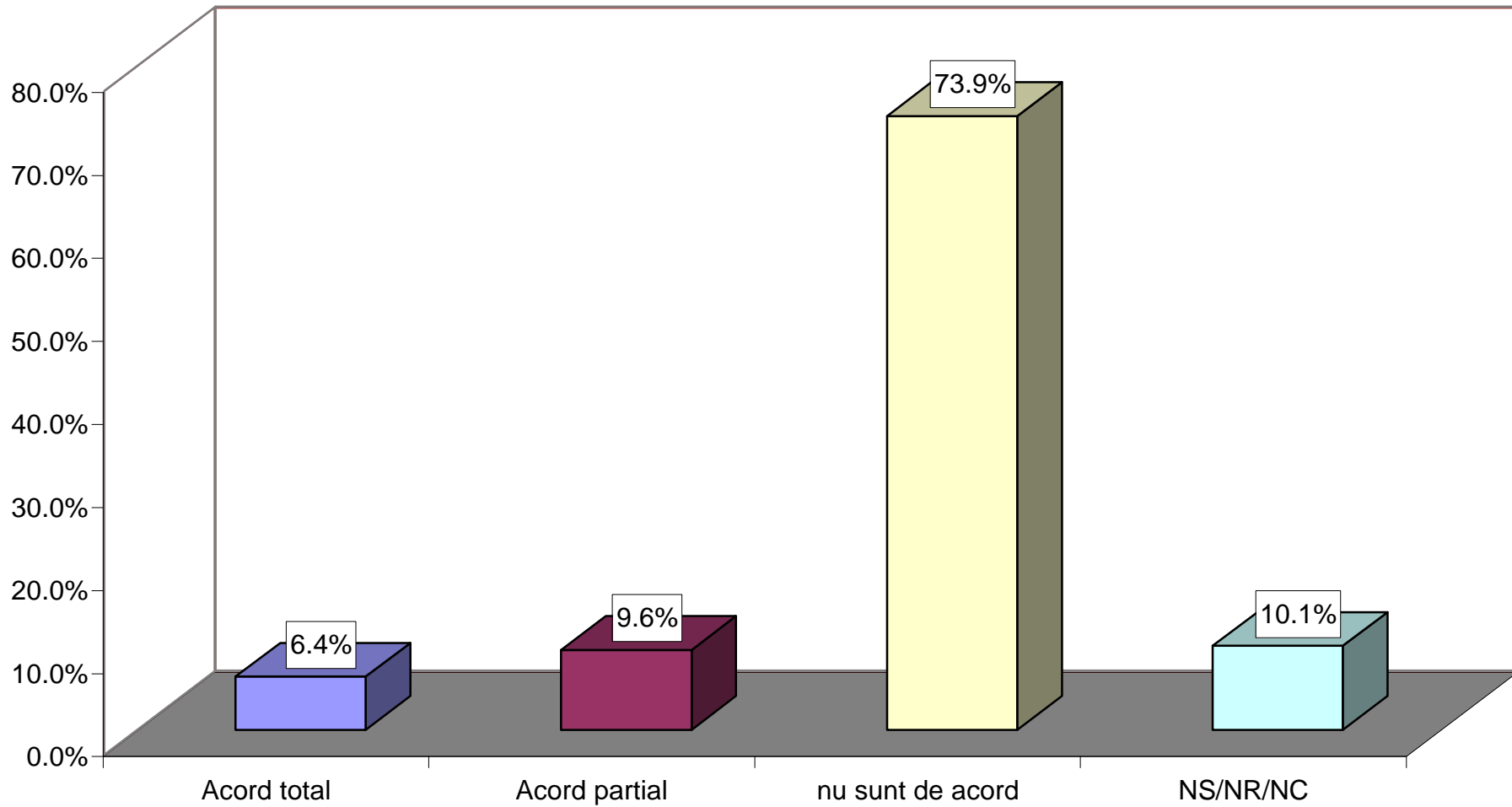
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura sunteti de acord cu emisiunile TV în care NU sunt respinse
(criticate, condamnate, etc.) actele de coruptie?

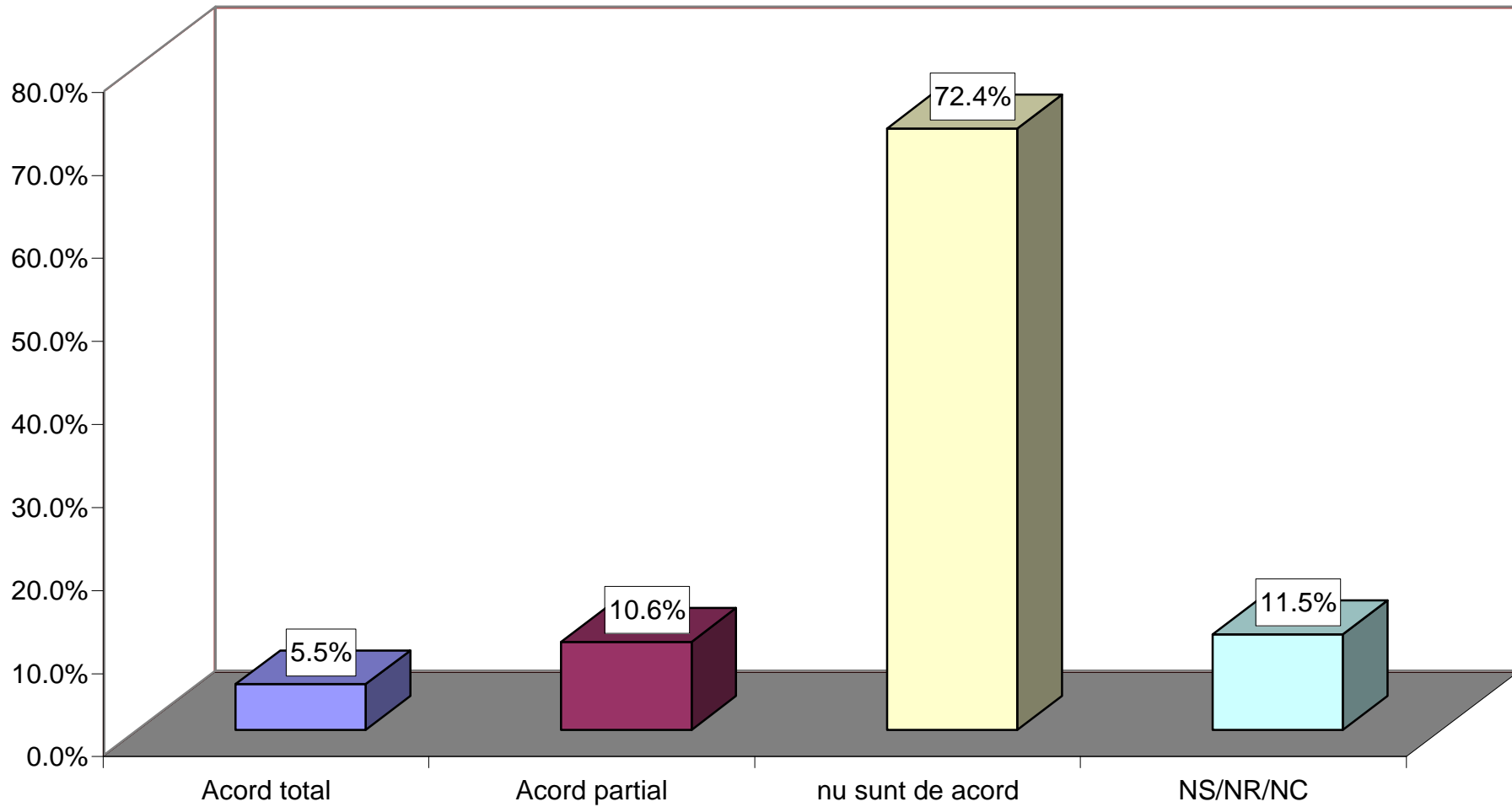
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura sunteti de acord cu emisiunile TV în care NU sunt respinse
(criticate, condamnate, etc.) actele de nedreptate?

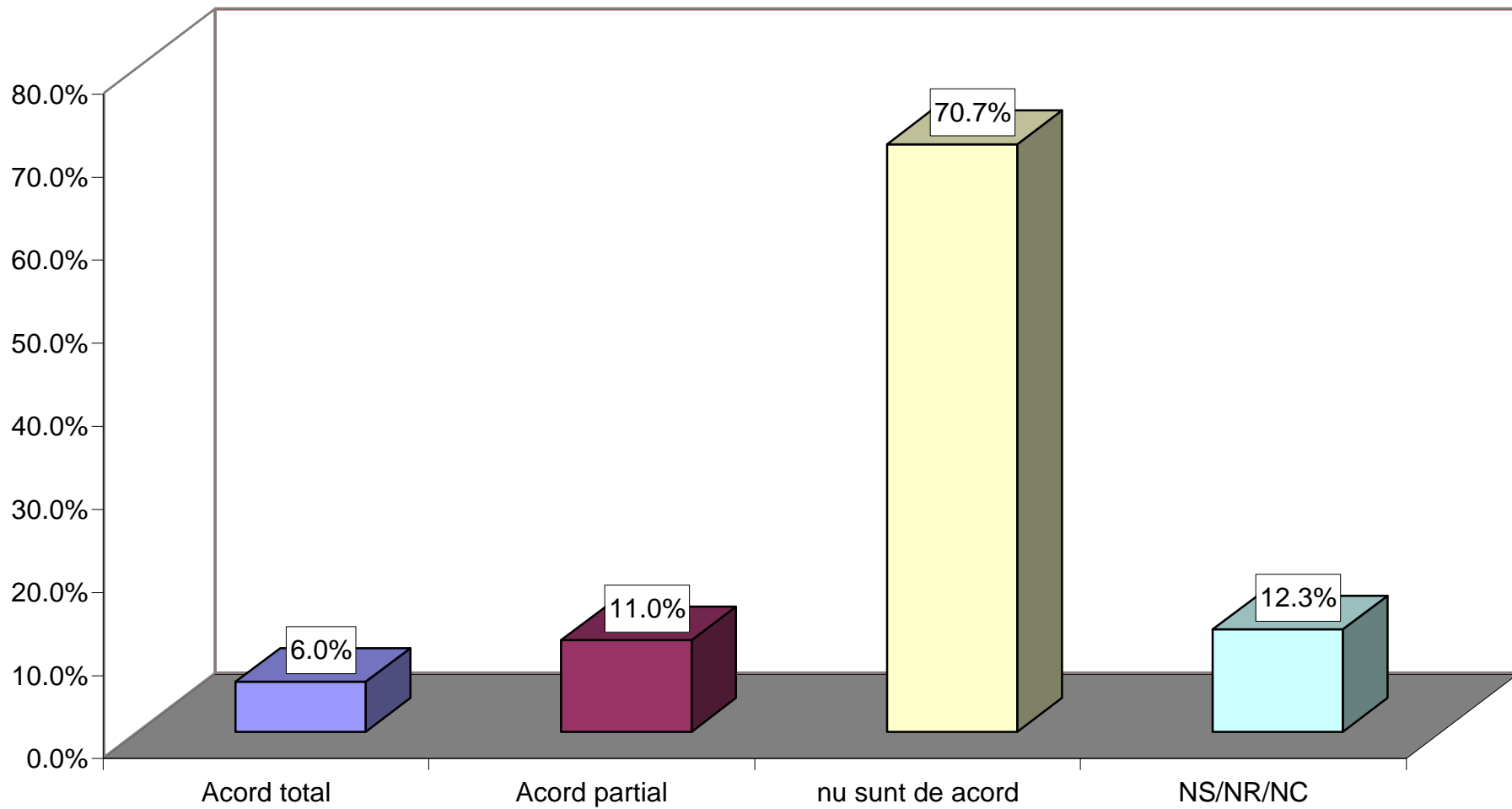
Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura sunteti de acord cu emisiunile TV în care NU sunt respinse
(criticate, condamnate, etc.) actele de indiferenta fata de semeni?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

În ce masura sunteti de acord cu emisiunile TV în care NU este respinsa
(criticata, condamната, etc.) lipsa de protectie a mediului?

Influenta mass-media asupra comportamentului civic si electoral
ATITUDINI CIVICE

Dupa parerea dv. exista prea multe sau prea putine scene de violenta la stiri prezentate de posturile de televiziune din România?

